

Aktualno

Ptuj, Podravje •
Projekt se izteka,
novih virov
sofinanciranja ni

➔ Stran 2

Aktualno

Videm • V petek
župan obrnil
ploščo glede (ne)
dostopnosti vrtca

➔ Stran 3

Štajerski TEDNIK

Ptuj, torek, 10. novembra 2020

Letnik LXXIII • št. 89 • Odgovorna urednica: **Simona Meznarič** • ISSN 1581-6257 • Cena: **1,30 EUR**

Aktualno

Središče ob Dravi •
Resni dvomi o
financiranju
destinacije
Jeruzalem Slovenija

➔ Stran 2

Podravje

Ormoško •
Gimnazija Ormož
v boju za nov
izobraževalni
program

➔ Stran 5

V središču

Šolska prehrana •
Na papirju vse
lepo, v praksi
organizacijska
zmeda

➔ Stran 7

Podravje

Destrnik • Splošno
zdravstveno am-
bulanto prevzema
Schaubach

➔ Stran 5

Črna kronika

Evropa • Mutiran
koronavirus prešel z
živali na ljudi

➔ Stran 24

Podravje • Ravnateljica poziva ministrico Kustečevo k demantiranju izjave

Šolska ministrica ga hudo »seka mimo«

»Ne glede na to, ali smo v najmanjši vasici ali pa v največji mestni občini Ljubljana, morajo učenci dobiti enako obliko znanja na enak način,« zahteva šolska ministrica Simona Kustec. Na izjavo ministrice se je odzvala ravnateljica OŠ Žetale Silvestra Klemenčič, ki pravi: »O enakosti pogojev za vse že dolgo ne moremo govoriti in s šolanjem na daljavo neenakost le še poglobljamo.« Več na strani 3.

Foto: Črtomir Goznik

V središču •

**Če rak ni
zdravljen,
pomeni 100-
odstotno smrt**

➔ Strani 6 in 7

Juršinci •

**Mahala z
nožem, da
bi dobila
pomirjevala**

➔ Stran 24

Slovenske gorice •

**Jagoda Všečka družinskih
kmetij Lovrec in Kovačec
po vsej Sloveniji**

➔ Stran 9

torkova
izdaja

Središče ob Dravi • Dvomi o financiranju destinacije

Ponudniki priložnosti ne zgrabijo

Po dobrih dveh letih, odkar je bila za promocijo domačih izdelkov na ormoškem vzpostavljena blagovna znamka destinacija Jeruzalem Slovenije, so v Središču ob Dravi vedno bolj skeptični. Vse glasnejši so dvomi, ali je še smiselno finančna sredstva vlagati v razvoj blagovne znamke. Občani namreč priložnosti ne izkoriščajo.

Svetnik Roman Medik je na novembrski seji občinskega sveta izrazil razočaranje nad sodelovanjem domačih ponudnikov v destinaciji Jeruzalem Slovenije: »Za destinacijo smo pripravili tisoče in tisoče evrov. Župan se pri tem zelo trudi, a meni se zdi, da interesa naših ljudi za sodelovanje v tem projektu ni. Pokažite mi enega, ki poleg Oljarnje sodeluje v destinaciji. Tukaj bomo morali resno razmisliti, ali se nam še splača!« Župan Jurij Borko se je s povedanim strinjal. Tudi sam pogreša večjo angažiranost občanov: »Nerazumno je, da ponudniku ni treba dati niti evra, pa se v skupno promocijo ne vključijo,« je ocenil Borko.

Foto: KG

»Interes naših ponudnikov je premajhen. Pokažite mi enega, ki sodeluje v destinaciji Jeruzalem Slovenija. Nekateri nočejo sodelovati, drugi pravijo, da tega ne potrebujejo,« je dejal Roman Medik.

Borko še ne bi, 'vrgel puške v koruzo'

Seznanjen s predvidenimi aktivnostmi Zavoda za turizem, kulturo in šport Ormož pri razvoju destinacije, pa je Borko prepričan, da je še vredno vztrajati. »Resni projekti se delajo, v planu je izdelava paketov, obeta se turistična agencija v Ormožu. Z destinacijo Jeruzalem vztrajamo še leto, dve. Če pa bodo naši ponudniki še vedno samozadostni in ne bodo pripravljene sodelovati, vlagati truda, potem bomo tudi mi potegnili črto. Mislim pa, da še ni čas, da vržemo puško v koruzo,« je navedel Borko. Pri tem je jasno povedal, da bi tudi krajinski park, ki je za občino velikega pomena, promovirali v sklopu destinacije.

Foto: KG

»Ljudem bi radi omogočili pogoje za razvoj turizma, prodajo njihovih izdelkov, navsezadnje tudi za gospodarstvo. To so gostinci, dopolnilne dejavnosti, kmečki turizmi ... Nekateri pa pričakujejo, da jim bomo dali denar, sami pa ne bi vložili truda,« je bil razočaran Jurij Borko, župan občine Središče ob Dravi.

Pri spodbujanju občanov pa ima Borko v rokavu še enega aduta. V Središču ob Dravi namerava organizirati javno tribuno, kjer bi občane nagovorili vsi ključni akterji v zgodbi o destinaciji. Središkimi ponudnikom bi tako bili podrobno predstavljeni načrti in možnosti sodelovanja, na drugi strani pa bodo tudi sami ponudniki imeli možnost utemeljiti razloge, zakaj se ne vključijo. Velik sestanek naj bi bil sklican tako rekoč nemudoma, ko bodo ukrepi na nacionalni ravni omogočili zbiranje oseb na javnem kraju.

Oljarna ena redkih, ki sodeluje

»Kar se tiče destinacije, moram reči, da se čuti nov zagon pod novim vodstvom zavoda za turizem,« je ocenila svetnica Stanka Horvat, ki je zaposlena v znani središki oljarni. Z navzočimi je delila izkušnje o dobrem sodelovanju v sklopu promocije pod naslovom blagovne znamke destinacije: »Vsi ponudniki, ki sodelujemo pod okriljem destinacije, imamo pripravljene letake in zemljevide, ki jih turistom ponudimo. Nekateri turisti še kaj povprašajo, tistim predstavimo možnosti obiska domačih ponudnikov, ki ne sodelujejo v destinaciji, a vsi ne vprašajo.« Horvatova, ki je v praksi soočena s posledicami sodelovanja v destinaciji, je pri tem pričakovano zagovarjala sodelovanje kot koristno in nepogrešljivo.

Karmen Grnjak

Ptuj • Projekt se izteka, novih virov sofinanciranja ni

Konec s Špajzo modrosti

Projekt Špajza modrosti, s katerim je Ljudska univerza Ptuj leta 2017 uspešno kandidirala za državna sredstva, se konec decembra izteka. Skoraj tretjino vsega potrebnega denarja za izvedbo (približno 50.000 evrov v treh letih), je prispevala tudi ptujška občina. Ker se projekt zaključuje, denarja za nadaljnjo izvedbo pa ne s strani ministrstva ne občine ni, pomeni to (za zdaj) konec te dejavnosti.

Na Ljudski univerzi se trudijo najti drugačno rešitev, saj da so številke obiskovalcev impozantne, a dvom, da gre le za podvajanje že obstoječih vsebin, ki jih ponujajo tudi drugi zavodi, je realen.

Konec leta se projekt izteče in zdaj je že jasno, da se skoraj zagotovo ne bo nadaljeval. Za to namreč ni ne državnih ne občinskih sredstev. Čeprav direktorica Ljudske univerze Ptuj Mojca Volk Korošec vztraja, da se kljub izteku programa zavzemajo za njegovo nadaljevanje, je za to pravzaprav ni nobene možnosti.

Ni denarja, ni projekta

»Sofinanciranje ministrstva se v okviru prvega finančnega obdobja res izteče, a projekt želimo peljati naprej. Poizkusili bomo storiti to nemoteno, torej brez prekinitve, v ta namen sem že zaprosila Mestno občino Ptuj za posluš. Vsekakor nameravam tudi kandidirati na prihajajočem razpisu, ki bo omogočal delovanje za nadaljnjih pet let. Številke obiskovalcev so impozantne,« vztraja Volk Koroščeva.

Na programu sta zaposlena dva delavca, eden redno, drugi preko javnih del, ostalo so zunanji sodelavci. »S Špajzo smo na Ptuj pripeljali aktivnosti, ki smo si jih tako želeli: krepitev starševskih kompetenc, kakovostno preživljanje prostega časa otrok, organizirano varstvo, prostočasne delavnice, medgeneracijsko druženje, predavanja za aktivno starost, prostor za druženje oseb posebne

Foto: CG

Špajza modrosti očitno po novem letu zapira svoja vrata.

družbene skrbi in še in še. Prostor smo prijetno opremili in prav vsak dan se v njem zvrstijo številne aktivnosti. Zaradi Špajze bolje živi mestno jedro, pozitivno vplivamo na preprečevanje izseljevanja, otroci lahko kakovostno preživljajo prosti čas, v Špajzi je vedno nekdo, ki bdi nad njimi, jim prisluhne, se z njimi poigra ali jim pomaga pri domači nalogi. Seniorji pri nas urijo možgane, kartajo, poklepetajo, kar prav gotovo pozitivno vpliva na njihovo samopodobo, socialno mrežo in vključenost v družbo. Prav vsak zaposleni na Ljudski univerzi Ptuj je že izvedel kakšno za udeležence brezplačno delavnico, predavanje in na ta način popestril

140.000 evrov za tri leta delovanja

Med projekti, ki jih je leta 2017 za sofinanciranje vsebin centrov za družine izbralo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, je bila tudi Špajza modrosti. S tem se je prijavila Ljudska univerza Ptuj, ki je v Ulici heroja Lacka 3 ponujala različne brezplačne vsebine in dejavnosti za obiskovalce vseh generacij.

Vrednost projekta za obdobje od maja 2017 do konca leta 2020 je 140.140 evrov. Od tega je ministrstvo prispevalo 92.140 evrov, preostanek, 48.000 evrov, pa Mestna občina Ptuj.

Foto: Dreamstime/M24

Dve tretjini obiskovalcev prihajalo le na neformalno druženje

Po podatkih Ljudske univerze Ptuj so v letu 2017 imeli nekaj manj kot 1.000 obiskovalcev, vsako leto naj bi se ta številka še podvojila, lani naj bi jih naštel že 3.274. A je dejstvo, da glavnino predstavljajo dejavnosti neformalnega druženja, približno tretjina udeležencev je bila na ponujenih vsebinah (predavanjih, delavnicah ...). Kljub epidemiji naj bi samo letos do konca septembra naštel okrog 1.800 udeležencev, tudi tokrat največ posameznikov, ki so prihajali na neformalna druženja (1.141).

Na občini so ocenili, da je dovolj drugih možnosti za neformalna druženja, ki se prav tako sofinancirajo iz občinskega proračuna. Kakšno bo stališče države oziroma ministrstva in kako dobro se je po njihovem izkazal koncept delovanja Špajze modrosti, pa bo znano prihodnje leto, ko naj bi objavili nov razpis.

Foto: CG

aktivnosti, ki tam potekajo,« argumente v prid nadaljnjemu delovanju projekta izpostavlja direktorica ptujške Ljudske univerze. Še vedno upa na sofinanciranje ptujške občine, to je edini način, da bi projekt tekel nemoteno. V letu 2021 pa bi se prijavili še na razpis za pridobitev državnih sredstev. »Ukinitve vseh oblik sofinanciranja na dolgi rok vsekakor pomeni prenehanje opravljanja dejavnosti,« je še dodala.

Občina: »Ni podlage za nadaljnje financiranje«

Kot izhaja iz odgovora ptujške občine, dileme ni. V proračunu za leto 2021 ne nameravajo zagotoviti sredstev za delovanje Špajze modrosti. Ker se je program iztekel, je to po njihovem edino smiselno: »Proračun za prihodnje leto je v javni razpravi. Rezi niso načrtovani, še najmanj pri investicijah, saj so le-te garancija za gospodarsko

aktivnost in delovna mesta, bomo pa morali biti preudarni s tem, kar imamo na voljo. Tudi pri projektih Kamra in Špajza modrosti ne gre za racionalizacijo ali varčevanje, ampak spremenjeno obliko enega in zaključek drugega projekta. Socialno-varstveni program Kamra se bo na predlog izvajalcev preoblikoval v nastanitveno stanovanjsko podporo, ki se je za naše okolje izkazala kot najprimernejša in potrebna za najranljivejše občane MO Ptuj. Projekt Center za družine (Špajza modrosti) pa se z 31. 12. 2020 zaključuje, novega dogovora ni, ker ni novega programa, zato tudi ni podlage za nadaljnje sofinanciranje.«

Iz vsega navedenega je torej možno sklepati, da so pričakovana izvajalca projekta in sofinancerja na tej točki povsem nezdržljiva. Z zaključkom projekta konec leta se torej ta tudi dejansko končuje.

Dženana Kmetec

Podravje, Žetale • Ravnateljica poziva šolsko ministrico k demantiranju izjave

»O enakosti pogojev za vse učence že dolgo ne moremo govoriti!«

»Ne glede na to, ali smo v najmanjši vasici ali pa v največji mestni občini Ljubljana, morajo učenci dobiti enako obliko znanja na enak način,« je šolska ministrica Simona Kustec odgovorila na vprašanje, zakaj ne bi odpirali posameznih šol, kjer ni okuženih. Na izjavo ministrice se je odzvala ravnateljica OŠ Žetale Silvestra Klemenčič, ki pravi: »O enakosti pogojev za vse že dolgo ne moremo govoriti in s šolanjem na daljavo neenakost le še poglobljamo.«

Da bi vsi učenci dobili enako obliko znanja na enak način, mora država najprej zagotoviti vsem enake pogoje, opozarja Klemenčičeva. To pomeni: dostop do računalnika in spleta. »Ne pa da vse to nalaga ravnateljem šol in iznajdljivosti učiteljev od 1. do 9. razreda, ki morajo imeti za vsako uro pouka pripravljeno alternativo podajanja učne snovi oziroma komunikacije z učenci in pridobivanje povratnih informacij, kjer ni ustreznih internetnih povezav, pa čeprav ima družina vso potrebno tehnologijo.«

Kako za več otrok doma hkrati izvesti pouk?

Tako je izpostavila primer večje družine s srednješolci in osnovnošolci, ki ne vedo, kako hkrati za vse izvesti pouk na daljavo. »Takšnih in podobnih zgodb s problemi komuniciranja je v Sloveniji na stotine in v vsaki šoli se znajde-

mo drugače,« je dodala. Ob tem se ravnateljici poraja vprašanje, ki smo ga že pred časom izpostavili tudi v Štajerskem tedniku, zakaj se je pred meseci govorilo o možnih izobraževanja po modelu, ki naj bi upošteval epidemiološko sliko posamezne šole oziroma regije. »V naši občini bi glede na ta kriterij lahko že vseskozi imeli odprt vrtec za vse in pouk v šoli za vse, saj zaradi naše majhnosti lahko zagotavljamo vse usmeritve in priporočila NIJZ.« Na drugi strani pa se, pravi Klemenčičeva, sproščajo posamezne dejavnosti gospodarstva, a tudi ne vse. Argument enakost pogojev za vse niti na področju gospodarstva ni ustrezen.

Ministrica ga hudo »seka mimo«

Žetalska ravnateljica Silvestra Klemenčič pa je ostala brez besed

Foto: Mojca Vtič

Da bi vsi učenci dobili enako obliko znanja na enak način, mora država najprej zagotoviti vsem enake pogoje.

ob ministrični izjavi, da mora potekati izobraževanje za vse na enak način. »To razmišljanje in tovrstne izjave že desetletja ne sodijo v polje pedagoške stroke! Vsi si že vrsto let prizadevamo, da mora način poučevanja potekati po osnovnih pedagoških načelih in da je nujno, da se prilagaja sposobnostim in zmožnostim učencev (individualizacija, diferenciacija) ter poudarjamo avtonomno izbiro učitelja (tudi pri uporabi učnih gradiv).

Pričakujem, da ministrica javno demantira to nepremišljeno izjavo in politika skupaj s stroko ter Zavodom RS za šolstvo pripravi usmeritve in priporočila, ki bodo lahko veljali za vse – torej opustitev določenih nepotrebnih ciljev in predelave učnih vsebin, ki niso nujno potrebne.«

Mojca Vtič

Foto: CG

Zakaj so bile sploh podaljšane šolske počitnice?!

Šolsko ministrstvo je pred dnevi oznanilo, da bodo šolske ustanove še naprej zaprte za vse in da bo pouk potekal na daljavo. Ravnateljica OŠ Žetale Silvestra Klemenčič se zato sprašuje: »Zakaj smo že podaljšali počitnice?«

Meni namreč, da s podaljšanjem počitnic nismo ničesar pridobili. Nasprotno. »Če so projekcije kazale na nujnost podaljšanja ukrepa izobraževanja na daljavo, smo veliko izgubili pri pridobivanju znanja. Ob tem posvetovalna skupina za covid-19 govori celo o enem mesecu ukrepov, ministrstvo pa o predvidoma enem tednu. Kdaj bomo pa to izvedeli?« se sprašuje. Dodaja še, da so bili učenci predolgo brez usmerjenega pedagoškega dela in da bodo zaradi izobraževanja na daljavo še dlje časa potrebovali, da ponovno pridobijo učne navade.

Videm • Vrtec je bil zaradi epidemije za mnoge nedostopen

V petek župan obrnil ploščo

Med starši otrok v občini Videm je završalo. Spraševali so se, kje bodo zaradi podaljšanih ukrepov, ki tudi v prihodnje zapovedujejo prilagojeno delovanje vrtcev, iskali varstvo za svoje otroke. Doslej je v videmski občini veljalo, da so v varstvo sprejeli le otroke staršev, ki so zaposleni v dejavnostih, pomembnih za delovanje družbe in države, na primer v zdravstvu, civilni zaščiti, vojski, policiji ter službah, pomembnih za oskrbo prebivalstva.

Prvi teden po uvedbi ukrepov, ko so vrtci in šole zaprli vrata, so bile počitnice. V tem času so tudi skupine otrok v vrtcih tako ali tako številčno zdesetkane, saj si starši velikokrat v času jesenskih počitnic vzamejo dopust. Sledilo je podaljšanje počitnic, kar je marsikateremu staršu že povzročalo skrbi. Sami so morali v službo. A komu dati v varstvo otroke? Ko pa je v četrtek sledila napoved, da otroci še naprej ostajajo doma, se je verjetno marsikomu od skrbi zameglilo pred očmi. Niso namreč vsi delodajalci naklonjeni ukrepu, da bi starši ostajali doma, četudi bi država v celoti prevzela te stroške. Veliko delodajalcev svoje zaposlene nujno potrebuje na delovnem mestu, otrok pa starše po drugi

strani potrebuje zaradi varstva in šole na daljavo.

Otroke k starim staršem, prijateljem, znancem

Tudi v naše uredništvo se je oglasila mamica iz občine Videm, ki je pograjala dosedanje ureditve v videmski občini, ko so v vrtcu v varstvo sprejeli le nekatere. O vlogah je odločala občina. »Pišem v imenu več staršev iz občine Videm, saj smo starši, kjer oba starša nista zaposlena v službah, pomembnih za delovanje države, ostali brez varstva v vrtcih. Kljub temu v službo moramo, ker zaradi narave dela ne moremo biti dlje časa odsotni. Trenutno nas je v Podravju, kolikor nam je znano,

le ena občina pustila na cedilu in tako vsak dan vozimo otroke v različne občine k prijateljem in znancem, pri čemer je veliko večja možnost okužbe kot na primer v vrtcu. Tako tudi nehote kršimo prepoved prehajanja občin in obremenjujemo babice in dedke, ki so rizična skupina. Na občini pravijo, da so sledili odloku in so do varstva upravičeni le otroci

staršev »nujnih poklicev«, vendar pa glede na objave v medijih, po prebrnem odloku in povedanem na novinarski konferenci sklepamo, da smo tudi ostali starši v drugih panogah upravičeni do varstva. Vemo, da je legitimno, da se župan odloči sam popolnoma po svoje, vendar smo ga res zelo lepo prosili, obrazložili, da tudi v ostalih službah opravljamo

pomembne naloge in ne moremo biti tako dolgo odsotni. Brez milosti smo dobili odgovor, da se je pač on tako odločil. Kaj bomo pa z otroki, ko moramo v službo, pa njemu ni treba odgovarjati,« je razočarano ugotavljala mamica iz videmske občine in poudarila: »Delati moramo vsi, če želimo preživeti. Vsi se borimo za svoja delovna mesta in trdo delamo.

Glas mamice

»Delati moramo vsi, če želimo preživeti. Vsi se borimo za svoja delovna mesta!«

Povsod v medijih smo zasledili, da v nobeni občini niso zavračali otrok, katerih starši so zaposleni.«

Noveliran sklep objavili na občinski spletni strani

Pismo zaskrbljene mamice smo v petek takoj po prejemu posredovali županu Mariniču, ki je potem še isti dopoldan na spletni strani občine objavil sklep, s katerim je razširil krog upravičencev, ki lahko koristijo varstvo otrok. Za varstvo lahko zaprosijo vsi starši, ki so zaposleni in varstva ne morejo zagotoviti na drug način. O vlogah od petka odloča vrtec (OŠ Videm) in ne več občina. Župan Marinič nam je v petek v telefonskem pogovoru sicer dejal, da pri odobritvi vlog za nujno varstvo tudi v minulih 14 dneh niso imeli nič drugačnih kriterijev kot druge občine.

Mojca Zemljarič

V vrtcu le 15 od 198 otrok

Od razglašene epidemije je v občini Videm odprta ena od treh enot vrtca, matična videmska. Ravnatelj OŠ Videm Robert Murko je povedal, da je bilo zadnji konec tedna v oktobru, ko so bile tudi šolske počitnice, v vrtcu osem otrok, prvi teden v novembru pa 15.

1. septembra je bilo sicer v vrtec skupno vpisanih 198 otrok, do konca leta bi se število povečalo na 208. V Vidmu vrtec obiskuje 112 otrok, v Leskovcu 50 in na Selih 36.

Foto: MZ

Župan Branko Marinič je v petek sprejel sklep, da bodo v prihodnje varstvo zagotavljali še za otroke, katerih starši so zaposleni in za otroke nimajo varstva. V vrtec sicer smejo pripeljati otroka, ki je zdrav in v zadnjih desetih dneh ni bil v stiku z okuženo osebo. Odprta je enota v Vidmu (Sonček) med 5.30 in 16. uro. Največje dovoljeno število otrok v skupini je šest. Starši lahko vloge za nujno varstvo oddajo v vrtec.

Starše • Občina v prenovo športnega parka

Zgradili bodo nove tribune

Športni park Starše kazijo dotrajane tribune, ki niso več primerne za uporabo. Na občini zato že pripravljajo načrt za nov objekt s površinami v velikosti 300 m². »Uporabnikom športnega parka moramo omogočiti tudi dostojen dostop do sanitarij,« je pojasnil župan Stanislav Greifoner.

V športnem parku je sicer že objekt s sanitarijami in garderobami, a je ta v lasti športnega društva. Objekt bo športno društvo uporabljalo tudi v prihodnje, novi prostori pod tribunami pa bodo v prvi vrsti namenjeni drugim uporabnikom, tudi učencem OŠ Starše. »Po pogovoru z ravnateljem osnovne šole je jasno, da na območju parka šola nujno potrebuje sanitarije in prostor za športne rekvizite. Poleg tega učitelji v parku nimajo dostopa do prve pomoči,« je povedal Greifoner.

Poleg OŠ Starše bodo nov objekt predvidoma uporabljali tudi člani ŠD Starše, PGD Starše in posamezni rekreativni športniki. »Gre za izgradnjo tribun z 230 sedeži s sanitarijami, dvema slačilnicama ter s prostori za sodnike in rekvizite. Površina celotnega objekta naj bi znašala 300 m²,« je investicijo predstavila Mojca Kacjan, direktorica občinske uprave.

Foto: KG

Računajo na denar iz LAS in Fundacije za šport

Vrednost izgradnje je po izračunih občinskega podjetja Gradnje Starše okrog 201.108 evrov. Občina bo s projektom kandidirala na tretjem javnem pozivu LAS Lastovica, od koder pričakujejo 133.000 evrov. Razliko, 80.000 evrov, bodo poravnali iz proračuna. V projektu bi kot partnerji sodelovali še ŠD Starše, PGD Starše in OŠ Starše. Če bo projekt na javnem pozivu izbran, nameravajo naslednje leto objekt tudi zgraditi.

Sicer pa se lahko v Staršah prijavi tudi na aktualni razpis Fundacije za šport, po katerem se lahko sofinancirajo investicije v športno infrastrukturo do 50 % stroškov. Tako sedaj že pripravljajo tudi načrt za ureditev atletske steze. »Ampak v ta projekt bomo šli zgolj v primeru, da uspemo na razpisu Fundacije za šport,« je napovedal Greifoner. Če bodo uspešni na razpisu, bi atletske stezo zgradili v prihodnjem letu: strošek je ocenjen na 60.000 evrov, polovico naj bi torej pokrila omenjena Fundacija.

Karmen Grnjak

Projekt bo stal več kot le 200.000 evrov ...

Svetniki so bili na oktobrski seji zadovoljni s strukturo financiranja športnega objekta. Janez Horvat pa je izpostavil pomanjkanje podatkov. »O projektu govorimo že kar nekaj časa, pa še nismo dobili na mizo načrtov, da bi videli, kako naj bi objekt izgledal. Če odločamo o projektu v vrednosti 200.000 evrov, moramo videti, kaj se bo naredilo.«

Župan Greifoner je pojasnil: »Cel projekt je mišljen kot ureditev športnega parka, ki bo imel neko zaokroženo celoto. Povem vam lahko, da bo izgradnja tribun verjetno še nekoliko dražja. V projektu je vključena celotna zunanja ureditev, medtem ko notranja ni.«

Foto: KG

Janez Horvat

Ptuj • Občina objavila poziv zasebnikom

Načrtujejo rušitev stavbe na Potrčevi 34

Stavba na Potrčevi cesti 34 na Ptuj, v kateri delujeta društvi upokojencev ter gluhih in naglušnih in je pravzaprav Dom krajanov četrtne skupnosti Center, je potrebna investicijskih vlaganj. Ker občina denarja za to nima zagotovljenega, so se odločili objaviti poziv promotorjem, ki bi bili pripravljeni z njimi sodelovati v javno-zasebnem partnerstvu.

Že aprila letos so na MO Ptuj prvič pozvali potencialne promotorje k oddaji vlog o zainteresiranosti za izvedbo projekta javno-zasebnega partnerstva. Interesa spomladi ni bilo, zato so pogoje poziva bolj detajlno opredelili in ga ponovili prejšnji mesec. Rok za oddajo vlog se izteče 20. novembra. Seveda tokrat na občini računajo na boljši odziv potencialnih investitorjev. To je očitno trenutno najhitrejši način, da se stavba obnovi v doglednem roku. Kot je razvidno iz poziva, načrtuje občina na območju doma krajanov na Potrčevi rušitev objekta in novogradnjo ene ali dveh stavb. Skupna izmera dveh parcel je 868 m². Za potrebe občine bi gradili dvorano s kapaciteto vsaj 100 ljudi, štiri pisarne za delovanje četrtne skupnosti in društev, sanitarije in prostor za orodje. K navedenim prostorom pa bi spadale še urejene zunanje površine.

Investitor bo imel velik izbor

Kaj natančno pa bi gradil zasebni investitor, mora opredeliti v vlogi, ki jo bo podal. Po prostorskem načrtu je območje namenjeno storitvenim in družbenim ter bivanjskim dejavnostim, znotraj podrobnejše rabe pa trgovski, oskrbni, storitveni, socialni dejavnosti in še nekaterim drugim. Pravzaprav je nabor dejavnosti zelo širok in kakšnih večjih omejitev z urbanističnega vidika ni. Po zaključku gradnje bi se projekt razdelil na javni in zasebni del, kar bi bilo že

Foto: CG

Občina bi obstoječo stavbo porušila in na teh dveh parcelah s pomočjo zasebnika zgradila en nov večji objekt ali dva manjša.

predhodno opredeljeno. Mestna občina bo zagotovila zemljišče, vse ostalo, od pridobivanja dokumentacije do izgradnje, pa bi bilo breme zasebnega partnerja.

A ne glede na prijavo na poziv, katere namen je pravzaprav le preverjanje obstoja interesa med zasebniki, bo prijavitelj imel pri prijavi na morebitni razpis enake pogoje kot vsi drugi. Prijava na poziv je namreč neobvezujoča in zgolj opisuje namen partnerja, ne zavezuje pa ga tudi k realizaciji projekta. Ali in v kakšni meri bo izkazan interes med zasebniki, bo znano konec tega meseca.

Na podoben način naj bi si prizadevali tudi za ureditev doma krajanov Bratje Reš. Taka oblika sodelo-

Kakšni so pogoji kulturovarstvenikov

Za rušitev objekta in novogradnjo je občina že pridobila smernice mariborske območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine RS. Iz tega dokumenta je razvidno, da se ob rušitvi objekta ne sme posegati v temelje objekta in v podhodno površino, v nasprotnem primeru so potrebne arheološke raziskave ob gradnji.

Pred gradnjo pa je treba pridobiti še kulturno varstvene pogoje, ki bodo še natančneje določili omejitve. Te naj bi ZVKDS podal, ko dobijo natančen projekt oziroma načrt rušitve in gradnje.

vanja je očitno trenutno najhitrejši način, da se realizirajo potrebne investicije, za katere pa v občinskem proračunu ni zagotovljenih sredstev. Kako verjetno je takšno

partnerstvo, bo znano po oddaji vlog. Vsekakor gre za dobro lokacijo, v neposredni bližini mesta, pa tudi vseh pomembnih ustanov.

Dženana Kmetec

Videm • Sanacija plazov v KS Dolena

Dela bodo sredi meseca končana

Ena od največjih in najzahtevnejših letošnjih investicij občine Videm je sanacija plazov na območju krajevne skupnosti (KS) Dolena. Vrednost del je blizu 430.000 evrov, gre pa za obsežno sanacijo dveh plazov, vsakega v dolžini čez sto metrov, in asfaltiranje 400-metrskega odseka ceste.

Župan Branko Marinič je povedal, da so dela na gradbišču v zaključni fazi, predvideni rok za končanje je 15. november. Za dela v vrednosti 428.000 evrov bo občina primaknila slabih sto tisočakov, ostali znesek v višini 330.000 evrov bo zagotovilo Ministrstvo za okolje in prostor. Dela na projektu izvajata Cestno podjetje Ptuj in Komunalno podjetje Ormož. Na občini Videm so ocenili, da je oba plazova in cesto nujno sanirati, saj bi v nasprotnem primeru zaradi plaziranja terena lahko nastajala samo še večja škoda. Prvo fazo obnove na tej cesti je videmska občina izvedla lani, ko so sanirali 250-metrski odsek, vključno z odvodnjavanjem. Za letos so si zadali nalogo, da sanirajo oba plazova, 400 metrov ceste na novo asfaltirajo in uredijo odvodnjavanje. Zaradi obsežnosti del, ki so jih začeli konec poletja,

je bila cesta v času gradnje za ves promet zaprta.

Sanacija plazov in obnova ceste na območju KS Dolena je ena od zadnjih letošnjih naložb občine

Videm v prometno infrastrukturo. Med drugim so v tem letu obnovili cestne odseke Vinkler-Vek v Zgornji Pristavi na območju KS Dolena, Skorišnjak-Kozel v KS Leskovec in

Majski Vrh-Drenova graba v KS Videm pri Ptuj. Med zahtevnejšimi nalogami je bila tudi sanacija ceste Vareja-Fošnice, kjer je bilo prav tako treba zaveziti drsenje zemlje in poskrbeti za ustrezno odvodnjavanje. Sprva so predvidevali, da sta ob cesti dva plazova, a se je v času del izkazalo, da je plazenje zemlje treba omejiti na štirih lokacijah. Poleg vsega navedenega so Videmčani letos obnovili še odsek ceste v Velikem Okiču in krajši odsek na vrhu Avguščina, od gospodarskega poslopja tam živečega edinega domačina do cerkve na vrhu hriba.

MZ

Foto: Občina Videm

Izvajalca sta na terenu prevzela zahtevno nalogo sanacije plazovitega terena.

Ormoško • Gimnazija Ormož v boju za nov izobraževalni program

Dijaki zdravstvene nege že prihodnje šolsko leto?

Vodstva ormoške gimnazije in lokalnih skupnosti Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž si že leta prizadevajo uvesti nov izobraževalni program. V zadnjih letih kaj dosti o teh ambicijah ni bilo slišati, aktivnosti pa v tem času niso zamrle. Še več, če bo pristojno ministrstvo dovolilo, lahko že v prihodnjem šolskem letu začnejo izobraževanje zdravstvenih tehnikov.

Foto: KG

»Pobuda je vsekakor pomembna podpora našim prizadevanjem,« je komentiral župan Danijel Vrbnjak in ob tem dodal, da aktivnosti za vzpostavitev oddelka zdravstvene nege tečejo že lep čas.

»Na Gimnaziji Ormož želimo gledati na potrebe okolja in raziskavo interesnega okolja ob programu splošna gimnazija pridobiti tudi srednješolski strokovni program zdravstvena nega, kjer se bodo dijaki lahko izobraževali za profil tehnika zdravstvene nege,« je povedala Klavdija Zorjan Škorjanec, ravnateljica Gimnazije Ormož. Na ormoškem koncu so namreč prepričani, da bi bilo nujno razširiti nabor možnosti srednješolskega izobraževanja.

Odločitev, da bi bil najprimernejši prav program zdravstvene nege, v Ormožu opirajo na demografsko projekcijo oziroma napovedi, kam se bodo v prihodnjih letih dijaki vpisovali. Zorjan-Škorjančeva je pri tem postregla z zgovornimi podatki: »Analize kažejo porast števila devetošolcev, ki se vpisujejo v program zdravstvene nege

Foto: Arhiv ST

Pred leti so na ormoškem območju potekale aktivnosti za širjenje izobraževalnih programov, ki se izvajajo na Gimnaziji Ormož. Želeli so uvesti program Zdravstvena nega, vendar naj bi po letu 2008 upanje, da bi se lahko namere uresničile, zamrlo. V začetku novembra je občinski odbor N.Si Ormož na občino naslovil pobudo, da se aktivnosti v tej smeri zopet začnejo.

v naslednjih štirih šolskih letih. Ob predvidevanju enakega deleža (25 %) vpisa potencialnih dijakov v program zdravstvena nega bo število vpisanih dijakov v program zdravstvena nega vsako leto postopoma naraščalo.«

Vse je odvisno od šolskega ministrstva

Trenutno tečejo vsi postopki, da bi že prihodnji september prvi dija-

ki zdravstvene nege svoje znanje lahko krepili na ormoški gimnaziji. »Aktivnosti v tej smeri potekajo že skoraj dve leti. Pri tem smo vključeni Gimnazija Ormož, občine Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi z župani ter vse učne ustanove za usposabljanje dijakov v programu zdravstvena nega iz Ormoža, Ptuj in Ljutomer,« je navedla Zorjan Škorjančeva.

Na Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport naj bi že odda-

li ustrezen predlog za oblikovanje izobraževalnega programa oz. oddelka za zdravstveno nego. Sprva bi odprli en oddelok z 28 vpisnimi mesti. Hkrati pa naj bi pri komunikaciji z odločevalci sodelovali tudi poslanca Mojca Žnidarič in Aljaž Kovačič.

»Z našima poslancema Mojco Žnidarič in Aljažem Kovačičem smo bili že januarja letos na sestanku na Zbornici zdravstvene in babiške nege Slovenije, pri predsednici

Moniki Ažman in že takrat pregledali potrebe po kadru. Načelno podporo ob pridobitvi programa smo tudi pridobili,« je še zagotovila Zorjan Škorjančeva.

Občine bi poskrbele za preureditev učilnic

Za nov oddelok imajo na ormoški gimnaziji dovolj kadra, za praktični pouk pa bi sodelovali z

Foto: KG

»V tem času se je pokazalo, da v Sloveniji primanjkuje prav srednjega medicinskega kadra, zato bi bila uvedba tega programa v Ormožu pravilna. Možnosti za pridobitev programa so sedaj veliko večje tudi v luči nove finančne perspektive, ki bo znaten del sredstev usmerjala prav na področje zdravstva,« je v pobudi zapisal Alojz Sok.

zdravstvenimi zavodi v okolici. Prav tako naj bi bilo v prostorih gimnazije za nov oddelok dovolj prostora.

»Dobivamo pozitivne odzive. Zdravstvena zbornica ter šolsko in zdravstveno ministrstvo naša prizadevanja podpirajo. Vsi trije župani smo že podpisali, da bomo ustrezno, tudi finančno pomagali gimnaziji. Ocenjeno je, da bi bilo treba zagotoviti okoli 20.000 evrov za preureditev učilnic in nabavo potrebnih učnih pripomočkov. Z županoma sosednjih občin smo se o tem že dogovorili in bomo sredstva tudi zagotovili,« je dodal ormoški župan Danijel Vrbnjak.

Karmen Grnjak

Ptuj • Smreka že čaka na december

Prehitro za postavitvev?

Da trgovci s prodajo božično-novoletnih izdelkov pohitijo, smo se že navadili. Postavitvev smreke v mestnem jedru Ptujja minuli teden pa je dvignila veliko prahu.

»Res je, bilo je izraženih kar nekaj pomislekov, da smo smreko v centru Ptujja postavili prehitro. A ker moramo začeti nameščati novoletno okrasitev, je bilo to nujno. Ko so verige z lučkami že postavljene, bi bilo zelo težko na sredino trga postaviti še smreko, ki je letos res ogromna. Pa tudi december je bližje, kot se zdi,« je na pomisleke odgovorila ptujjska županja Nuška Gajšek in dodaja, da so tudi prejšnja leta smreko postavljali v podobnem terminu, mogoče kak dan pozneje, a ni bilo nobenih odzivov. Upa, da bo okrasitev mestnega jedra pričarala vsaj delček prazničnega vzdušja, ki zadnje čase ni najboljša.

Dženana Kmetec

Foto: CG

Smreka, ki je letos res ogromna, je bila postavljena minuli teden.

Destrnik • Splošno zdravstveno ambulanto prevzema novi koncesionar

Nekdanja občina povezana s skupnim zdravnikom

Jutri, v sredo, se od destrniške ambulante poslavlja dolgoletni koncesionar Franc Mršnik, zato se občina že nekaj časa ukvarja z zahtevno proceduro pridobivanja potrebnih soglasij za pridobitev novega zdravnika na Destrniku.

Tudi ta bo, kot smo že poročali, koncesionar, saj Zdravstveni dom Ptuj ne razpolaga s prostim zdravnikom splošne in družinske medicine, ki bi lahko prevzel destrniško ambulanto. Župan Franc Pukšič je potrdil naše neuradne informacije, da je na razpis prispela ena prijava, in sicer iz Ambulante družinske medicine Trnovska vas in Vitomarci, ki jo vodi koncesionar Tomaž Schaubach. Tako bodo danes samostojne, nekoč pa združene občine Trnovska vas, Sveti Andraž in Destrnik ponovno povezane s skupnim zdravnikom. »Veseli me, da se je Schaubach odločil za prijavo. Naši občani ga že dobro poznajo, saj so v zadnjih mesecih, ko so bile težave v naši ambulanti, k zdravniku odhajali v Trnovsko vas ali Vitomarce. Prepričan sem, da se bodo mnogi pacienti, ki so ambulanto v tem času zapustili, zdaj vrnili. Upam, da bomo kmalu podpisali koncesijsko pogodbo in

bo zdravnik lahko začel delati na Destrniku.«

Sprejem pacientov takoj, ko bo mogoče

Ker od pristojnega ministrstva ni dobil še nobene odločbe, je bil Tomaž Schaubach previden z izjavami. »V rokah še ničesar nimam, zato za zdaj ne morem govoriti o dejstvih, ampak le o načrtih,« je dejal. »Če je župan prejel soglasje ministrstva, lahko v prihodnjih dneh podpiševa koncesijsko pogodbo, vendar vrat ambulante takrat še ne moremo odpreti, saj je treba najprej skleniti pogodbe z ZZS, nato zaposliti medicinsko sestro, opremiti ambulanto, skratka, veliko dela nas še čaka. Prve paciente bomo v destrniški ambulanti sprejeli takoj, ko bo to mogoče, saj je to tudi v našem interesu, do takrat pa nas lahko obiščejo v Trnovski vasi ali Vitomarci.«

V ambulanti na Destrniku bosta sprva izmenjaje delala Tomaž Schaubach in pri njem zaposlena zdravnica Ines Emeršič, oba specialista družinske medicine, podob-

no kot delata tudi v obeh dosedanjih ambulantah, v prihodnje, pa naj bi sčasoma ambulanto prevzela Emeršičeva.

Senka Dreu

Foto: Arhiv ST

Destrniško splošno zdravstveno ambulanto bo prevzel koncesionar iz sosednje Trnovske vasi, h kateremu že zdaj hodijo mnogi pacienti z Destrnika.

Ormoško • Objavljen javni razpis za izvajalca

Obnovo vodovoda bi začeli aprila

Vodstva občin Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi so pred velikim projektom obnove vodovodnega sistema. Zaradi dotrajanosti vodovodnega omrežja vsako leto zabeležijo enormne izgube pitne vode. Investicija je nujna, je pa tudi zahtevna in draga, zato jo bodo izvajali v fazah. Za izvedbo prve faze pa v tem času že iščejo gradbinca.

V prvi fazi je predvidena rekonstrukcija in hidravlična posodobitev vodovodnih cevovodov v skupni dolžini dobrih 25 kilometrov. Ob tem bodo na novo zgradili vodohran v Kostanju v velikosti 100 m³, vodohrane v Humu, Vičancih in pri Hajndlu pa bodo obnovili. Izvedli bodo tudi rekonstrukcijo prečrpalnice v Pušench in dveh hidroforstih postaj na Humu in v Vičancih.

»Vrednost gradnje je ocenjena na 11,5 milijona evrov v bruto znesku, od tega imamo zagotovljenih skoraj 4,1 milijona evrov kohezivskih sredstev iz razvoja regij. Ob tem bo investicija sofinancirana tudi iz državnega proračuna v višini 721.000 evrov, preostali znesek pa se bo porazdelil med občinami,« je navedel župan Danijel Vrbnjak.

Občina Ormož naj bi iz proračuna zagotovila največji delež v višini 4,9 milijona evrov, občina Sveti Tomaž 1 milijon evrov, občina Središče ob Dravi pa 630.000 evrov.

Rekonstrukcija 25,3 kilometra vodovodnega omrežja se bo v prvi fazi odvijala na relacijah Ormož–Hum–Vodranči, Godeninci–Vodranči, VH Hajndl–Vičanci–VH Kostanj, Velika Nedelja–Podgorci, del Hajndl–Koračice ter del Hajndl–Ormož.

Projekt lahko pade, če bo cena previsoka

Foto: Crtomir Gozjak

Sredi oktobra so objavili javni razpis, na katerega se lahko prijavijo gradbena podjetja, a morajo izpolnjevati zahtevne pravne, finančne in tehnične pogoje. Med drugim naj bi gradbena podjetja v zadnjih petih letih izvedla podoben projekt, vreden najmanj štiri milijone evrov. Za vodjo del je prav tako zahtevano, da je že nastopil v podobnem projektu.

Podjetja lahko oddajo vloge do 27. novembra, vendar za zdaj še ni jasno, kdaj bo pogodba s potencialnim izvajalcem lahko podpisana. Razlog je v vladni odločbi, ki jo še čakajo: »Vloga je trenutno še na Ministrstvu za okolje in prostor. Ko bomo prejeli odločbo Službe vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, pa bomo lahko z izbranim izvajalcem podpisali pogodbo,« je pojasnil vodja projekta Roman Rozman, ki pa zapletov ne pričakuje.

V primeru, da bi bile ponudbe previsoke, se občine v investicijo ne bodo mogle podati. A kot je povedal Rozman, takega razpleta na razpisu ne pričakujejo. Gradbena dela bi začeli aprila prihodnje leto, končali pa bi jih v prvi polovici leta 2023.

Karmen Grnjak

Za drugi dve fazi več kot 12 milijonov evrov

Vodovodno omrežje v vseh treh občinah obsega okoli 600 kilometrov vodovodnih cevi. »V vseh treh fazah je predvidena obnova okoli 61 kilometrov cevovodov na velikih linijah. Ko bomo izvedli vse predvidene faze obnove, bomo imeli obnovljene velike linije vodovodnega sistema v vseh treh občinah. Manjši cevovodi na linijah se sicer sproti sanirajo, ko prihaja do kakšnih poškodb,« je dejal vodja projekta Roman Rozman.

Gradbena dovoljenja za obnovo v drugi in tretji fazi naj bi bila že pridobljena, a zopet gre za drage projekte, ki so v skupni vrednosti ocenjeni na več kot 12 milijonov evrov. »Glede na predvideno ocenjeno vrednost projektov lahko pričakujemo, da bo za naslednji dve fazi potreben še enkrat tako velik finančni vložek kot v prvi fazi. Vse pa bo odvisno od naslednje finančne perspektive,« je napovedal župan Danijel Vrbnjak.

Slovenija, Podravje • Zaradi epidemije ne bi smeli zaustavljati zdravstveneg

Če rak ni zdravljeno, pomeni 100

Od pojava virusa covid-19 smo urno oz. dnevno na tekočem s podatki o številu okuženih, ho poimenovanem tudi rožnati oktober, se je tu in tam omenil le še rak na dojki oz. rak. Bolezen, pri ženskah in za katero letno zboli okrog 15.000 Slovencev ter umre več kot 6.000 obolelih.

Registar raka RS, ki že 70 let beleži podatke o tej bolezni, je nedavno objavil podatke o zbolelih za rakom do vključno leta 2017 ter pripravil projekcije pojavnosti te bolezni v prihodnje. Na onkološkem inštitutu predvidevajo, da bosta od rojenih leta 2017 do svojega 75. leta starosti predvidoma za rakom zbolela eden od dveh moških in ena od treh žensk. Sedanja statistika pa je, da med nami živi že več kot 100.000 ljudi, ki so kadarkoli zboleli zaradi ene od rakavih bolezni. Ob tem gre pričakovati, tudi zaradi starajočega se prebivalstva, da se bo delež rakavih bolnikov le še zviševal. Namreč leta 2017 je bilo več kot 60 % obolelih starejših od 65 let. Zato na onkološkem inštitutu ocenjujejo, da bomo letos zabeležili že 16.251 novih bolnikov (leta 2017 je za rakom zbolelo nekaj manj kot 15.000 oseb, in sicer skoraj 8.000 moških in več kot 7.000 žensk).

Ključno pri raku je pravočasno odkritje

Rak ni ena sama bolezen, temveč več sto različnih. Te lahko vzniknejo v vseh tkivih in organih človeškega organizma. Razlikujejo se po pogostosti, zdravljenju in izidu, imajo pa tudi različne bolj ali manj znane nevarnostne dejavnike. Najpogostejši raki pri nas (kože, prostate, debelega črevesa in danke, pljuč, pa tudi dojke) so leta 2017 predstavljali 60 % vseh ugotovljenih rakov. Povezani so z nezdravim življenjskim slogom, čezmernim sončenjem, nepravil-

Za različnimi oblikami raka letno oboli 15.000 Slovencev. Umre jih več kot 6.000. Delež rakastih bolnikov se bo po napovedih

no prehrano, kajenjem in čezmernim pitjem alkoholnih pijač, so pojasnili na onkološkem inštitutu. Poleg zdravega življenjskega sloga pa je ključno pri zdravljenju bolezni oziroma zmanjševanju števila obolelih tudi pravočasno odkritje. Bolezen, odkrita v zgo-

dnjih stadijih, je v visokem deležu ozdravljiva, zdravljenje je krajše in za bolnika lažje, kakovost življenja je višja, zdravstvena oskrba pa cenejša. Ena najboljših metod za zgodnje odkrivanje predrakavih in rakavih sprememb so tako imenovani presejalni programi,

navajajo v državnem programu za obvladovanje raka. Zato je onkološka stroka vseskozi poudarjala, da se onkologija v času koronavirusa ne sme ustavljati. Zgolj odstotek večja umrljivost za rakom bi v Sloveniji pomenila 30 smrti več, kajti če rak ni zdravljeno, pomeni 100-odstotno smrt, je v spletnem pogovoru STAKluba dejala Tanja Čufer s katedre za onkologijo na ljubljanski medicinski fakulteti. Ob tem je opomnila, da je rak javnozdravstveni problem številka ena tako v Sloveniji kot v svetu. »Zgodili se nam bodo različni virusi. Neprenosljive bolezni so tiste, ki jih svet mora obvladati,« je pozvala.

Posledice zaustavitve presejalnih programov še niso znane

A v času spomladanske epidemije so se presejalni programi za dva meseca ustavili, začasno se programi zaradi epidemioloških razmer ustavljajo v nekaterih zdravstvenih ustanovah tudi v tem obdobju. Kakšne posledice že ima oz. bo imelo nedelovanje presejalnih programov? Kot je poročal portal RTV Slovenija, je prvi na svetu članek o tem izdal Slovenski register raka, ki je ugotovil, da so se napotitve, prvi pregledi in diagnostika zmanjšali za od 30 do celo več kot 80 odstotkov. Jasnega odgovora o možnih posledicah pa za zdaj še ni, ne pri nas ne v preostali Evropi. »Dejstvo je, da so zdravstvene službe pospešeno delale. Imamo delovne sobote na

Kako blizu oz. daleč smo od cepiva proti raku

»Tumorska cepiva so prihodnost v onkologiji, a raziskave potekajo počasi. Univerzalnega cepiva, ki bi preprečevalo nastanek raka, v tem trenutku ni mogoče pričakovati. Sicer poznamo dve vrsti cepiv v onkologiji. Preventivna cepiva za preprečevanje bolezni in terapevtska za zdravljenje bolezni. Primer preventivnega cepiva je cepivo proti virusu HPV, ki povzroča raka na materničnem vratu, raka ustne votline in jezika in še nekatere druge vrste raka. In vendar v tem primeru ne gre za klasično tumorsko cepivo, ki bi bilo usmerjeno neposredno proti tumorskim antigenom, ampak za cepivo proti virusom. Cepivo prepreči namnožitev virusa in s tem odstrani povzročitelja za nastanek raka. Od terapevtskih cepiv sta v tem trenutku registrirani najmanj dve cepivi, in sicer eno, ki zdravi raka na prostati, drugo pa maligni melanom – najhujšo obliko kožnega raka,« je na vprašanje odgovoril vodja oddelka za molekularno diagnostiko Srđjan Novaković.

Foto: Dreamstime/M24

Novi

Ž...
Z...
Vi...
Trnovska...
Sveti To...
Sveti An...
Sveta Tr...
Sveta...
S...
Slov. Bis...
Rače-l...
Podle...
O...
Mar...
Ma...
Maj...
Le...
Kidri...
Jur...
Ha...
Gori...
Dor...
Des...
Cirku...
Cerkev...
Ben...
UE Slov...
Slov...

na sistema

-odstotno smrt

ospitaliziranih, umrlih zaradi virusa. Kaj pa ostale bolezni? V oktobru, ki je med vzroki smrti na prvem mestu pri moških in na drugem mestu

Foto: Dreamstime/M24

še zviševal.

Primerjava z Evropo

Kot je ocenjeno v okviru Evropskega informacijskega sistema za rak, je bila Slovenija leta 2020 po incidenčni stopnji vseh rakov, razen kožnega, na osmem mestu med 27 evropskimi državami. Pred nami so bile Irska, Danska, Nizozemska Belgija, Ciper, Madžarska in Francija.

Po umrljivostni stopnji smo na devetem mestu, pred nami so Slovaška, Madžarska, Poljska, Hrvaška, Ciper, Romunija, Latvija in Litva.

Foto: Sta/M24

Leto 2017

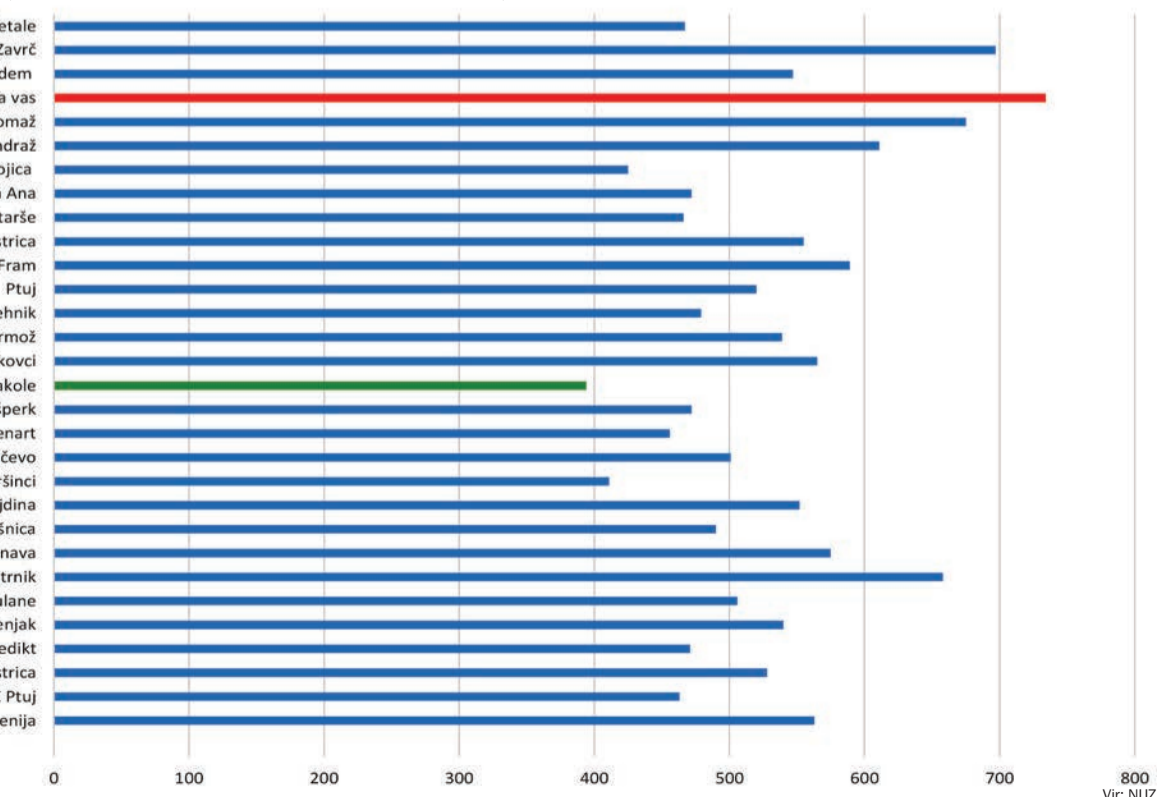
116.696 ljudi, ki so kadarkoli zboleli za eno od rakavih bolezni

Število umrlih 6.365 (3.570 moških in 2.795 žensk)

Med posameznimi slovenskimi regijami ni bistvenih razlik v bremenu raka

Vir: NIJZ

primeri raka (na 100.000 prebivalcev)

Vir: NIJZ

onkološkem inštitutu oz. še vedno ne delujemo povsem popolno, epidemije še ni konec, tako da spremljamo vnaprej, kako bo to vplivalo na dejanske končne izide, na preživetje, kakovost življenja onkoloških bolnikov,« je za Radio Slovenija povedala vodja registra Vesna Zadnik. Ob tem pa opozorila, da zaradi epidemije ne bi smeli ustavljati celotnega zdravstvenega sistema, saj da moramo biti pozorni tudi na ostale bolnike in druge bolezni, ki povzročajo veliko večje breme za zdravje kot pa epidemija covid-19.

Mojca Vtič

Podravje • Na papirju vse lepo, v praksi organizacijska zmeda

Na račun šolske prehrane v proračunu ostalo kar 12 milijonov evrov

Šolsko ministrstvo je občine in šole obvestilo (oz. zahtevalo), da morajo v času šolanja na daljavo zagotoviti topli obrok osnovnošolcem in dijakom, ki so sicer upravičeni do brezplačne malice oziroma kosila. Šole in občine so tako v petek pripravljale sezname, kdo je do kosila upravičen, odgovora, kako bodo zahtevo vlade izvedle, pa mnoge še niso imele.

Foto: Črtomir Goznik

Brezplačni topli obrok pripada vsem učencem in dijakom iz družin, kjer povprečni mesečni dohodek na osebo ne presega 382,82 evrov (3. dohodkovni razred pri otroškem dodatku oziroma 2. pri državni stipendiji). Brezplačni topli obrok pripada tudi učencem in dijakom, ki so nameščeni v rejniško družino. A ponovno se je izkazalo, da je nekaj lažje reči in zahtevati kot potem izvesti. Namreč organizacija razdeljevanja toplih obrokov v času, ko otrok ni v šoli in ko se morajo upoštevati vsi ukrepi v povezavi s covidom-19 je pravcati logistični zalogaj. Neodgovorjenih vprašanj, tudi glede financiranja, pa veliko.

Tako je imela v petek popoldan polovica podravske šole že prve informacije glede števila toplih obrokov in načina sodelovanja z občino, druga ne, je dejala Ivanka Korez, predsednica Društva ravnateljstev ptujskega območja. »Ob tem je odprto vprašanje financiranja embalaže, namreč šole moramo upoštevati higienska pravila oz. Haccap sistem, veliko je še ostalih dilem, saj nas je, moramo priznati, odločitev presenetila, znajti pa smo se morali po svoje. Sicer pa smo vsi pripravljene kuhati, še posebej šole, v okviru katerih delujejo vrtni in so torej kuhinje že odprte,« je minuli petek dejala Korezova. Ravnatelji so se dogovorili, da so si včerajšnji ponedeljek še pustili za organizacijo (nabavo hrane), danes pa naj bi začeli deliti prve obroke.

Šole prilagajajo jedilnike

Ravnateljica največje osnovne šole v tem delu Podravja Tatjana Vaupotič Zemljič je dejala, da so morali starši ob prijavi na kosilo

tudi povedati, ali ga bodo prevzeli osebno ali jim ga je treba dostaviti. Logistiko odvoza hrane prevzame občina. A kot opozarja: »Seveda še ne vemo, kakšno ceno nam bodo priznali za pripravo obrokov, niti ni jasno napisa no, komu izstavimo račun.«

A eno so finančne skrbi, povsem drugi izziv je jedilnik. Hrana mora biti obstojna, s čim manj težavami pri pakiranju, saj od pripravljene hrane, pakiranja in do končne točke – jedilne mize lahko mine precej časa. »Tako da naloga zagotovo ni preprosta, zahtevala bo veliko dobrega sodelovanja med vsemi vpletenimi, dober logistični načrt in seveda več jasnih informacij, koliko, kdo in kako. Vendar se bomo, kot vedno, potrudili, da nalogo izpeljemo kakovostno, v korist otrok,« je zagotovila ptujska ravnateljica.

V Markovcih bodo za prevoz koristili tudi Prostofer

V Žetalah naj bi prvi obrok skuhalo šole v četrtek. »Obroke bomo delili v času od 11.30 do 13.00. Ukrepu pa bomo prilagodili tudi jedilnik, pri čemer močno upamo, da bo sklep ministrice o povračilu stroška to ,pokril' v celoti, kajti učenci imajo do sedaj brezplačno kosilo, dijaki pa malico, od sedaj pa naj bi bil obrok enak in tudi cena seveda.« Tudi v Markovcih so minuli petek oblikovali seznam upravičencev, podatka o številu dijakov in učencev, ki jim topli obrok pripada, še niso imeli, so pa se dogovorili, da bodo v primerih, kjer bo prevoz potreben, vključili vozilo »prostofer« in s pomočjo hišnika obroke tudi razvozili.

Pod pragom revščine živi kar 41.000 mladoletnih otrok

Kot omenjeno, je ukrep vlade šole in občine presenetil, čeprav bi se lahko temu presenečenju in organizacijski zmedi izognili. Opozicijske stranke so namreč že sredi prvega počitniškega tedna predlagale, da se otrokom za čas izobraževanja na daljavo zaradi epidemioloških razmer ali drugih izrednih okoliščin zagotovi šolsko kosilo z osebnim prevzemom oz. morebitna dostava na dom. Svojo pobudo so utemeljili z argumentom, da so na pomembnost sprejema tovrstne rešitve glede na izkušnje s terena opozorile humanitarne organizacije. »Te tudi sedaj, ob drugem valu in ponovnem sprejetju ukrepa izobraževanja na daljavo, opominjajo na čedalje večje socialne stiske velikega števila družin. Podatki Statističnega urada Republike Slovenije kažejo, da v Sloveniji pod pragom revščine živi kar 41.000 mladoletnih otrok, epidemija pa socialno sliko družin še dodatno poslabšuje, na drugi strani pa je v proračunu zaradi izobraževanja na daljavo v prvem valu in posledično nerazdeljevanja šolske prehrane neporabljenih ostalo kar 11.788.000 evrov, namenjenih subvencionirani šolski prehrani,« so podatke zbrale opozicijske stranke.

Mojca Vtič

www.tednik.si

Štajerski tednik - časopis z najboljšimi regijskimi zgodbami

na spletu z aktualnimi novicami vsak dan!

Da boste izvedeli prvi!

Štajerski **TEDNIK**

Slovenija • Peti protikoronski paket za kmete

Rastlinjaki še niso enostavni objekti

Konec septembra, še pred razglasitvijo novega vala epidemije, so na Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije govorili o potrebnih ukrepih za okrevanje kmetijstva.

Skupaj s predstavniki Zveze slovenske podeželske mladine, Sindikata kmetov Slovenije in Zadružne zveze Slovenije so bili enotni, da mora biti kmetijstvo vključeno v mehanizem za okrevanje in odpornost ter da je treba za to zagotoviti tudi dovolj sredstev. Med najbolj nujne podpore so navedli investicije v govedorejske objekte, vzpostavitev vzajemnega sklada za upravljanje s tveganji v kmetijstvu, investicije v zbirne, skladiščne, dodelovalne in distribucijske centre, socialne inovacije za revitalizacijo spečega potenciala marginalnih skupin, torej kmetov, mladih in žensk ter digitalizacijo strokovnih služb v kmetijstvu.

Največ dobrih 750 evrov na mesec

Zakon o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic covid-19, ki je prinesel že peti paket korona ukrepov, je začel veljati 24. oktobra, med njimi jih je nekaj namenjenih tudi kmetom. »Podobno kot je bilo to urejeno spomladi v prvem valu epidemije, je tudi tokrat za kmete predvidena finančna pomoč v primeru okužbe z novim koronavirusom. Njen namen je kriti strošek delovne sile, ki ga ima kmet z najemom nujno potrebne pomoči za izvedbo rednih del na kmetiji,« pojasnjuje Urška Ahlin Ganziti s pravnega sektorja KGZS. »Pomoč se dodeli za ves čas trajanja nezmožnosti za delo. Višina pomoči za en mesec znaša toliko, kolikor znašajo dejanski stroški, ki jih posamezni upravičeni kmet ima v zvezi z nadomestitvijo dela na kmetiji, vendar ne več kot 80 odstotkov minimalne plače s polnim delovnim časom. Na mesec lahko tako pomoč znaša največ 752,46 evra. Upravičenec vlogo skupaj s potrdilom o okužbi ter potrdilom o strošku dela poda na Agencijo za kmetijske trge in razvoj podeželja.«

Foto: SD

Na Kmetijsko-gozdarski zbornici so prepričani, da bi morala vlada vzpostaviti zakonske podlage za pomoč po posameznih kmetijskih sektorjih, a pri tem niso bili uslišani.

Kmečki zavarovanci imajo poleg finančne pomoči v primeru okužbe še vedno tudi pravico do univerzalnega temeljnega dohodka in nadomestila zaradi karantene oziroma varstva otroka, vendar samo takrat, če imajo do države poravnane vse obveznosti. Nadomestilo zaradi karantene oziroma varstva otroka velja tudi za pri kmetu zaposlene delavce, če so ti na začasnem čakanju na delo, pa dobijo delno povračilo nadomestila plače.

Brez zakonske podlage za sektorsko pomoč

- »Z nekaj predlaganimi ukrepi smo na zbornici uspeli in so bili sprejeti, med njimi so spodbude za postavitev objektov za kmetijsko pridelavo, namakanje, izkoriščanje geotermalne energije v rastlinjakih in za nabavo kmetijskih pridelkov in živil v javnih zavodih. Začasno je podaljšana veljavnost izkaznic o usposabljanju za ravnanje s fitofarmaceutskimi sredstvi, več dovoljenj lahko kmetje pridobijo preko spleta, in to ne glede na to, ali razpolagajo z elektronskim podpisom ali ne. V času sprejemanja petega paketa pomoči pa smo na zbornici podali tudi nekaj pripomb, ki pa jim pristojni na žalost niso prisluhnili. Tu bi izpostavila tri po našem prepričanju zelo pomembne in potrebne ukrepe, in sicer bi kmetje morali biti upravičeni do zaščitne opreme iz blagovnih rezerv, nujna bi bila vzpostavitev zakonske podlage za pomoč po posameznih kmetijskih sektorjih, postavitev rastlinjakov pa bi morala ne glede na boniteto zemljišča spadati med enostavne objekte, na kar že dolgo opozarjamo, a se kljub drugačnim obljubam na tem področju še vedno ni nič spremenilo,« sklene Ahlin Ganzitijeva.

Senka Dreu

Slovenija, Podravje • Letošnja prodaja sveč ponovno manjša

Gonja proti svečam je neupravičena

Omejeno obiskovanje grobov ob prazniku, ki je namenjen spominu na umrle, glasne kampanje proti prižiganju plastičnih sveč – poglaviti okolščini, ki sta vplivali na manjšo prodajo sveč v trgovinah in na stojnicah. Kaj to pomeni za ena največjih svečarjev v Sloveniji – za podjetji Ilkos in Sveča. Direktor slednjega Igor Peter je že postregel s podatkom: »Povprečno je bil letos padec prodaje okrog 30-odstoten.« V Ilkosu povratne informacije trgovcev še nimajo, prepričani pa so, da bo rezultat slabši kot minula leta.

»Trgovski centri so načrtovali prodajo po lanskem letu, vendar sem prepričan, da je bilo letos prodanih manj sveč. To smo lahko opazili že v naši prodajalni, kjer smo zabeležili upad prodaje za 40 %,« je dejal Igor Peter iz videmskega podjetja Sveča, ki letno proizvede do štiri milijone nagrobnih sveč. A bolj kot ukrepi, povezani z zajezitvijo epidemije covid-19, na prodajo vpliva gonja proti plastičnim svečam. Tako direktor Ilkosa Mitja Kostanjevec kot Igor Peter iz podjetja Sveča menita, da je ta neupravičena. Slednji je pojasnil: »Plastična sveča ni komunalni odpadke oz. ni odpadke, ki bi z odložitvijo bremenil okolje. Zakaj? Ker se v celoti reciklira. Plastika se ponovno porabi v proizvodnji, prav tako parafin, pokrovički gredo med kovine. Menim, da so za okolje bolj obremenjujoče sveče, ki se oglašujejo kot alternativa. Namreč sveče iz stekla in papirja se ne reciklirajo, pri elektronskih pa ostane baterija.« Ob tem je opozoril, da proizvajalci sveč od vsake plastične sveče namenijo 11 centov za njihovo razgradnjo, od elektronske trikrat več. Kje torej tiči problem, da se vsako jesen v medijih oz. na spletu pojavljajo fotografije nakopičenih odpadnih sveč, ki polnijo zbirne centre. »Težava je v nedeljujočem sistemu. Proizvajalci poravnajo svoj delež, čeprav posledice negativnih objav nosimo ravno mi. Problem je v predelovalcu, ta je v Sloveniji samo en, ki pa je prepoln, neko drugo podjetje, ki se prav tako želi lotiti tega problema, pa ima težave s pridobitvijo dovoljenja.« Kako močan plamen torej razsvetljuje

Foto: Crtomir Goznik

V podjetju Sveča so letos zabeležili okrog 30-odstotni padec prodaje plastičnih nagrobnih sveč.

pot svečarskih podjetij? Igor Peter ocenjuje, da jim prodaja sveč na letni ravni v zadnjem obdobju močno upada. »Iščemo nove rešitve, tudi s t. i. eko svečami, čeprav kot omenjeno, je gonja proti plastičnim svečam neupravičena. Ob tem v naših sosednjih državah, tudi v Avstriji, kjer prižgejo zagotovo več sveč kot pri nas, takšnih sistemov za reciklažo nimajo vzpostavljenih.«

Obe podjetji iz Podravja pa ob nagrobnem programu peljeta tudi program dišečih sveč. Vendar smo Slovenci do nakupa teh še zadržani, meni Kostanjevec. »90 % programa dišečih sveč prodamo v tujino. Trend prodaje se sicer pri nas počasi povečuje, ampak smo še daleč za Nemčijo, Anglijo, Francijo,« še pravi direktor podjetja Ilkos.

Mojca Vtič

Leto	Nagrobnih sveč, dane na trg	Prevzete/zbrane	Reciklaža
2019	5,1 t	2,0 t	1,9 t
2018	5,9 t	2,2 t	2,2 t
2017	6,4 t	2,4 t	2,3 t
2016	6,5 t	2,5 t	2,5 t

Vir: MOP

Direktor podjetja Sveča Igor Peter pri razumevanju podatkov dodatno pojasnjuje, da so v količino nagrobnih sveč, ki so dane na trg, zajete polne sveče, torej s parafinom vred. »Razlika med težo sveč, ki so dane na trg in nato prevzete, je ravno pogoreti parafin. Z gotovostjo lahko rečem, da se zbere praktično 99,9 % sveč.«

2/3 sveč prižgemo ob 1. novembru

Po nekaterih ocenah smo Slovenci za Hrvati in Poljaki tretji največji porabniki nagrobnih sveč glede na število prebivalcev. Tradicijo prižiganja sveč v spomin pokojnikom v obsegu, ki odstopa od povprečja EU, poznajo še v Avstriji in na Portugalskem. Slovenci na leto prižgemo okoli 16 milijonov nagrobnih sveč, od tega dve tretjini ob 1. novembru, ki na koncu postanejo odpadke, so povedali na okoljskem ministrstvu. Količina sveč, poslanih na trg, po njihovih podatkih nakazuje trend zmanjševanja; lani jih je bilo 15 % manj kot predlani.

V Sloveniji je sicer 1.199 pokopališč. Obiskovalci pokopališč odlagajo odpadne nagrobne sveče v posebne zabojnike na pokopališču ali ob njem. Odgovornost za predelavo zbranih sveč pa nosijo osebe, ki so sveče dale na slovenski trg (proizvajalci, uvozniki, trgovci). V Sloveniji sicer bistveno več sveč izvozimo kot uvozimo.

Foto: Crtomir Goznik

Ptuj • PP z okolju prijaznejšo embalažo

Za večjo trajnost

V Perutnini Ptuj (PP) so naredili dodatni korak k trajnostni naravnosti. Linijo ohlajenih pripravljanih izdelkov bodo pakirali v okolju prijaznejši embalaži.

Sestavljena je iz kartona in plastike, vsebuje pa kar 80 odstotkov manj plastike kot primerljive alternativne embalaže na osnovi plastike.

»Uporabljeni materiali s svojo sestavo ustrezajo zahtevam krožne ekonomije recikliranja. Kartonski podstavek, ki je biorazgradljiv, se odvzame v zabojnik za papir, plastična folija, ki je dekla-

Foto: PP

rirana kot mono-material, pa v zabojnik za plastiko. Ne nazadnje je skupna teža embalaže nižja za 14 odstotkov, kar po končani uporabi pomeni tudi manjšo količino odpadkov,« so pojasnili v podjetju in dodali, da se trajnostnega razvoja lotevajo strateško. Zato so pripravili tudi prvo nefinančno poročilo, v njem pa opredelili kazalnike ekonomskih, okoljskih in družbenih vplivov.

Med drugim poročajo, da niso povečevali uporabe neobnovljivih materialov, za malenkost (eno odstotno točko) jim jo je uspelo celo zmanjšati. Toplogredne emisije CO₂ pa so v primerjavi z emisijami leta 2018 zmanjšali za 107 ton.

MZ

Podravje • Martinovo je čas za pregled vinske letine

Letos nadpovprečna letina grozdja

Tudi letošnje martinovanje, največji vinski praznik, bo potekalo v senci epidemije novega koronavirusa, ki je prihodnost vinogradnikov in vinarjev po lanskih viških vina samo še dodatno prizadela.

Ker so mnoge kleti še vedno polne lanskega vina, se obeti po dobrem pridelku grozdja slišijo skoraj kot posmeh zaslužku pridnih rok, ki z ljubeznijo gojijo vinsko trto ali kletarijo, obenem pa so tudi pohvala za njihov trud.

Po statističnih podatkih naj bi slovenski vinogradniki letos na približno 15.300 hektarjih vinogradov pridelali približno 106.150 ton grozdja, torej več kot v letu poprej, ko so nabrali 105.035 ton. Sorte grozdja za pridelavo belega vina naj bi obrodile 7,1 tone na hektar, kar je za tri odstotke več kot v letu 2019. Belega grozdja naj bi se tako nabralo 75.290 ton, rdeče sorte pa naj bi obrodile nekoliko slabše od belih, saj so jih nabrali 6,6 tone na hektar oziroma skupno 30.852 ton. V letu 2019 je na 15.549 hektarjih vinogradov raslo skoraj 61 milijonov trsov, v skoraj 70 % je šlo za bele sorte grozdja.

Slovenija je razdeljena na tri vinorodne dežele, in sicer Podravje, Primorje in Posavje, te pa še na devet vinorodnih okolišev. Med njimi največji del celotne površine vinogradov v Sloveniji zavzema vinorodna dežela Podravje, kjer je tudi največji vinorodni okoliš Štajerska Slovenija.

Foto: ČG

Za liter dobrega vina v gostilni dobri dve uri dela

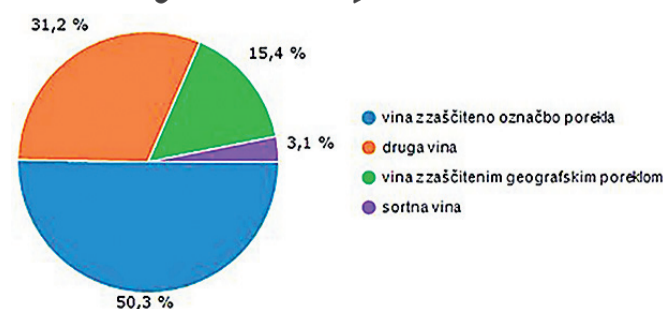
Da smo Slovenci veliki ljubitelji alkoholnih pijač, tudi vina, je znana stvar, pa vendar številke presenetijo. Po podatkih za leto 2018 je namreč vsak Slovenec v povprečju spil 38 litrov vina, od tega veliko večino belega, kar pomeni dobre tri litre na mesec. Če upoštevamo, da mnogi alkohola sploh ne pijejo, si lahko predstavljamo, kakšne količine vina in drugih alkoholnih pijač konzumirajo posamezniki. Kot kaže grafična predstavitev potrošnje vin na prebivalca, smo Slovenci v več kot polovici primerov posegali po vinu z zaščiteno označbo porekla, v dobrih 30 % pa se skrivajo »druga vina«, med katerimi so verjetno tudi manj kakovostna.

Lani je moral pivec za liter kakovostnega vina v gostinskem lokalnu, za katerega je v povprečju odštel 15,23 evra, delati približno 134 minut. Če je torej v gostilni z dobrim vinom zapil svojo mesečno plačo, si je lahko privoščil 74 litrov te žlahtne pijače. Seveda pa je za ta denar v trgovini dobil veliko več. Povprečna maloprodajna cena za liter namiznega vina na trgovski polici je lani znašala malo več kot dva evra, liter kakovostnega vina pa je stal dobre štiri evre.

Kljub temu da vinogradniki in vinarji tarnajo nad vse težjimi pogoji dela in poslovanja, pa zunanje trgovanje z vinom v zadnjem desetletju narašča. Samo v Kitajsko je Slovenija še leta 2007 izvozila za 91.000 evrov vina, lani pa že za 15-krat večji znesek. Največ slovenskega vina, 14,4 odstotka, je šlo lani v Italijo, s 14 odstotki so sledile Združene države Amerike in s 13,5 odstotka Hrvaška. Istočasno smo v letu 2019 uvozili za 12,6 milijona evrov vina iz svežega grozdja, od tega največ iz Italije (26 %), Severne Makedonije (20,4 %) in Francije (18,4 %).

Senka Dreu

Potrošnja vin na prebivalca

Vir: SURS, KIS, 2018/19

Gibina • Slovenske jagode iz Slovenskih goric

Jagoda Všečka družinskih kmetij Lovrec in Kovačec

Že nekaj časa so v Hoferjevih prodajalnah ekskluzivno naprodaj slovenske jagode blagovne znamke Jagoda Všečka iz Gibine, ki jih pridelujejo v sodobnem tehnološkem rastlinjaku družinskih kmetij Lovrec in Kovačec. Na Ptujju jih prodajajo tudi v obeh Škrniclih. Kupcem bodo na voljo ne glede na letni čas skozi vse leto. Jagode iz Slovenskih goric so pri kupcu že drugi dan po obiranju.

Najprej se je s pridelavo jagod nekaj let ukvarjal Kristjan z ženo Tamaro. Z Alešem, s katerim sta bila že prej prijatelja, sta na internetu zasledila tehnološko napreden sistem pridelave jagod – Up and down (gor in dol). Vsaka druga vrsta se spušča in dviga, da je čim več sadik na m² rastlinjaka, oziroma, da je izkoristek prostora v rastlinjaku optimalen.

Naložba je zahtevala dve leti in 800.000 evrov

Poklicala sta na Portugalsko in si ga ogledala. „Gre za preizkušen sistem, ki pa še ni tako zelo razširjen. Najin je peti ali šesti v Evropi, v Sloveniji ga še ni bilo. Na Portugalskem sva obiskala dve kmetiji s tem sistemom. Navdušena sva bila, predvsem nad okusom jagod, ker so vsi govorili o tem, da jagode iz rastlinjaka niso tako dobre kot tiste, ki rastejo na prostem. Nekatere sorte so celo boljše od tistih, ki rastejo zunaj. Že na Portugalskem sva se tudi odločila, da bova Sloveniji ponudila domače jagode, ki bodo na voljo v vseh letnih časih. Pospešeno sva se lotila pridobivanja vseh možnih dovoljenj in dokumentacije. Ni bilo lahko, veliko truda, potrpljenja in tudi denarja je bilo potrebnega. V tem času se je tudi spremenila zakonodaja za rastlinjake, uvrščeni so bili v gradbeni zakon, tako da sva morala pridobiti tudi gradbeno dovoljenje, ob vodnem dovoljenju, vodnem soglasju, odločbi o namakanju itd. Investicija je ocenjena na okrog 800.000 evrov. Pridobili smo nekaj evropskih sredstev, brez njih nama tega projekta ne bi uspelo izpeljati. Precejšen je bil tudi lastni vložek,“ sta povedala Kristjan Lovrec in Aleš Kovačec, ki sta kar dve leti porabila za to, da sta pridobila vsa potrebna dovoljenja.

Foto: Črtomir Goznik

V rastlinjaku na 6.000 m² raste 110.000 sadik jagod. Prve sadeže so nabrali 40 dni po sajenju.

Okolju prijazna pridelava, brez vplivov na okolje

Lansko leto sta se prijavi tudi na razpis za podnebne spremembe. Potem ko sta dobila pozitivni odgovor, sta začela projekt urediti. Koronavirus jima je delo precej otežil. Še sreča, da so ujeli vmesno obdobje po prvem valu koronakrize, da so monterji iz tujine lahko rastlinjak postavili. Montaža se je začela 5. junija letos, avgusta pa so jagodne sadike iz Italije že začeli saditi. 40 dni potem, sredi septembra, so se že veselili prvega pridelka. Pridelava jagod temelji na hidroponskem sistemu, prijaznem do okolja. Vse, kar se porabi pri proizvodnji (voda, vsa hranila ...), se vrne v obtok. Jagode rastejo v vrečah s kokosom in vulkansko snovjo perlitom, z dodajanjem hranil. Škropljenja skorajda ni oziroma je minimalno, predvsem preventivno. Ciklus zorenja je odvisen od več dejavnikov, najpomembnejša je sončna energija, ne toliko temperature. Nizka oblačnost v

Foto: Črtomir Goznik

Aleš Kovačec in Kristjan Lovrec: „Povezala naju je skupna poslovna ideja. Zagotovo je pridelava slovenskih jagod skozi vse leto velik izziv. Dve leti je trajalo, da sva pridobila vse potrebne papirje. Rastlinjak je last dveh družinskih kmetij – Lovrec in Kovačec.“

Potrebna so vlaganja, sicer napredka ni

Kristjan Lovrec in Aleš Kovačec, oba s statusom kmeta, sta ena izmed tistih mladih pridelovalcev, ki se zavedata, da je treba s časom naprej, da so potrebna vlaganja, sicer napredka ni. Kristjan se ukvarja še s pridelavo jabolk, Aleš s poljedelstvom, vinogradništvom in obnovljivimi viri energije. Oba sta zrasla na kmetiji, oba je na zemljo pritegnila tradicija, predvsem pa veselje do kmetijske pridelave in novih izzivov, ki jih jima ne manjka. Največji problem pa je še vedno pretirana birokracija, izpostavljata.

Foto: Črtomir Goznik

Slovenske jagode blagovne znamke Jagoda Všečka so pri kupcih že drugi dan po obiranju. Naprodaj so v 88 Hoferjevih trgovinah po Sloveniji, na Ptujju pa v obeh Škrniclih.

novembru zelo upočasnijo zorenje, prav tako tudi krajši dnevi, ko je sonca manj. Jagode so zdrave in predvsem dobre, poudarjata Kristjan in Aleš, ki sta zelo zadovoljna z odzivom kupcev. Pridelava je v celoti avtomatizirana, tudi energijsko varčna.

Želja: celoletna pridelava

Kristjan in Aleš načrtujeta, da bo pridelava jagod potekala čez celo leto. „Še vedno pa je to narava. To ni stroj, na katerem lahko delaš celo leto. To so žive rastline, ki potrebujejo nego celo leto. V tem trenutku je tudi še tako, da celega sistema (tehnologije) še ne obvladamo v celoti. Želiva pa si, da bi lahko sistem še nadgradila,“ pravita. Na pomoč slovenske stroke v tem trenutku še ne moreta

računati, saj sta v Sloveniji pionirja, kar zadeva pridelavo jagod po sistemu gor in dol. Za ekskluzivno prodajo v trgovski verigi Hofer in ptujskih Škrniclih pa sta se odločila predvsem zato, ker sta želela, da je pridelek v najkrajšem možnem času pri kupcih.

V rastlinjak vpeti obe družini

Z veseljem pomagata tudi ženi, Aleševa Sergeja in Kristjanova Tamara. „Delo v rastlinjaku je super, nikoli ni premrzlo ali prevroče, ni rose ali dežja. Vsa opravila so enostavna, saj ni potrebno sklanjanje. Skratka, super je,“ sta povedala Sergeja in Tamara, ki sta se specializirali za pakiranje pridelka. Trenutno jagode pakirajo v 250-gramske posodice s pokrovom.

MG

Pleterje • Bernarda Jurič o tem, kako je prebolela covid-19

Še vse preveč ljudi se obnaša neodgovorno

Bolezen covid-19 ne prizanaša nikomur. Okužila in zbolela je tudi vzdržljivostna kolesarka Bernarda Jurič iz Pleterij. Virus jo je presenetil v polni športni aktivnosti, kot človeka velike energije in telesne vzdržljivosti, je povedala. Nedeljo dopoldne je preživela v gorah, zvečer pa se je že pojavila temperatura in bolečine v ušesih. O morebitni okužbi s covidom-19 takrat še ni razmišljala, prepričana je bila, da si je malo prepihala ušesa. V ponedeljek je poklicala osebnega zdravnika in mu predstavila simptome. Ta jo je na njeno presenečenje poslal na testiranje.

„Prva misel ob tem je bila, pa saj nimam covida, ni variante,“ je bila njena hipna reakcija po zdravnikovem napotilu na testiranje. Občutek pri jemanju brisa je nekoliko neprijeten, ki pa hitro mine, ga opiše. Po vrnitvi s testiranja pa se je začelo. Ob 15. uri popoldne je temperatura že narasla na 39 stopinj Celzija. „Tako sem vedela, koliko je ura. Naslednji dan so me poklicali in mi sporočili, da imam potrjeno okužbo, pozneje pa sem prejela še sporočilo o tem, da sem pozitivna, skupaj z navodili o nadaljnjem ravnanju, da moram ostati doma, veliko počivati, veliko piti, od zdravlil pa sem dobila lekadol proti bolečinam in vročini. Tri dni sem imela temperaturo 39 stopinj Celzija. Več ali manj sem ležala, bila brez energije. Tudi po stopnicah nisem mogla, kavo sem skuhala z največjimi napori,“ je prve dni, potem ko je zbolela, opisala Bernarda Jurič. Vonj in okus je izgubila tretji dan, pojavil pa se je tudi kašelj, ki pa ni bil trdovraten.

Človeku ni vseeno, ko zbolijo za covidom-19. Veliko vprašanj se ob tem pojavi, še posebej, če se človek do sebe in do drugih obnaša odgovorno. Bernarda ne ve, kje bi

Foto: Črtomir Goznik

Bernarda Jurič: „Vedno se obnašam odgovorno do sebe in drugih.“

se lahko okužila, saj večino stvari, ki jih počne, počne na prostem. V petek je bila še v službi, kjer nisi

masko, ni se veliko gibala med sodelavci. V soboto jo je obiskal brat, ki tudi ni bil okužen. „Nanj nisem

prenesla okužbe, tudi drugih nisem okužila. Imam pa občutek, da sem se okužila od ljudi, ki so se dlje

časa slabo počutili, ki so imeli blage simptome, testirali pa se niso. Nobenega tudi ne poznam, ki je bil okužen in od katerega bi se lahko jaz okužila,“ je povedala Bernarda, ki je bolezen prebolela ob strogem upoštevanju zdravnikovih navodil. Tudi kolega kolesar iz Amerike, zdravnik, ji je napisal, da naj navodila upošteva, da naj prehitro ne začneja kakšnih aktivnosti, ker se ji stanje lahko še poslabša oz. bolezen povrne, ko človek že misli, da je ozdravel. Telo se mora dovolj spočiti, saj se po tej bolezni telo ne sme prehitro obremeniti. Nekaj malega kilometrov pa je potem, ko je premagala najhujše, že naredila. Energija se ji počasi že vrača, v drugem tednu bolezni temperature ni imela več, vonj in okus pa se ji še nista povrnila. V teh dneh pa se je univ. dipl. inženirka gradbeništva in magistra tehniškega varstva okolja že vrnila v službo.

Simptomov ne bi smeli negirati

„Vsakdo, ki ima takšen ali drugačen simptom, bi moral iti na testiranje oz. se izolirati. V nobenem primeru jih ne bi smel negirati. S

tem bo vsak pokazal, da se odgovorno obnaša in preprečil nekontrolirano širjenje okužbe. Še vedno se preveč ljudi neodgovorno obnaša. Upoštevanje navodil glede nošenja mask in razkuževanje rok bi morala biti še najmanjši problem pri tem. Zdravstveni sistem dobesedno pregoreva. Verjetno si nobeden izmed nas ne želi, če bi tako hudo zbolel, da ne bi imel postelje v bolnišnici in primerne oskrbe. Nekatere dejavnosti smo zaprli, trgovine pa še vedno ostajajo odprte, kjer se ljudje množično srečujejo,“ je prepričana Bernarda, ki je podobno kot mnogi drugi morala zaradi covida-19 prestaviti svoje nove načrte. Trenutno je zelo težko načrtovati poti in priprave. Vse je odvisno od tega, kako se bosta Evropa in svet odpirala po pandemiji. Letos je želela tudi na Aljasko in še kam. „Res me zanimajo nekonvencionalne, ekstremne aktivnosti, če ekstremno pomeni veliko oddaljenost od povprečja. Radovednost je moja drža, nikoli se nočem zadovoljiti s tistim, kar mi je ponujeno na krožniku,“ Bernarda Jurič rada pove, ko predstavlja svoje izjemne kolesarske podvige.

MG

Slovenija • Epidemije so človekove spremljevalke že vse od začetkov njegovega obstoja

Kuge in gripe na tisoč in en način skozi zgodovino

Najrazličnejši izbruhi nalezljivih bolezni, nekoč so jih večinoma poimenovali kar kuga, od nekdanje pustošije človeštvo. Pogosto so spreminjale potek celo konce nekaterih civilizacij. Zgodovina se torej ponavlja, bolezni pridejo in gredo, sicer terjajo svoj davek, a življenje gre naprej in panika je

O prvi prazgodovinski epidemiji pred približno 5.000 leti pričata dve najdišči na severovzhodu Kitajske, kjer so arheologi odkrili množice človeških ostankov vseh starosti. Študije so pokazale, da je bolezen med prebivalce udarila na hitro, saj ni bilo časa za ustrezne pokope, nobeno od najdišč pa tudi ni bilo ponovno naseljeno, kar dokazuje, da je epidemija opustošila celotno regijo. Kronisti sicer največkrat pišejo o izbruhih kuge, ki so večinoma povezani z vojskami, kar je razumljivo, saj so v tistih časih vojske poleg trgovcev veljale za glavne popotnice in posledično prenašalke bolezni.

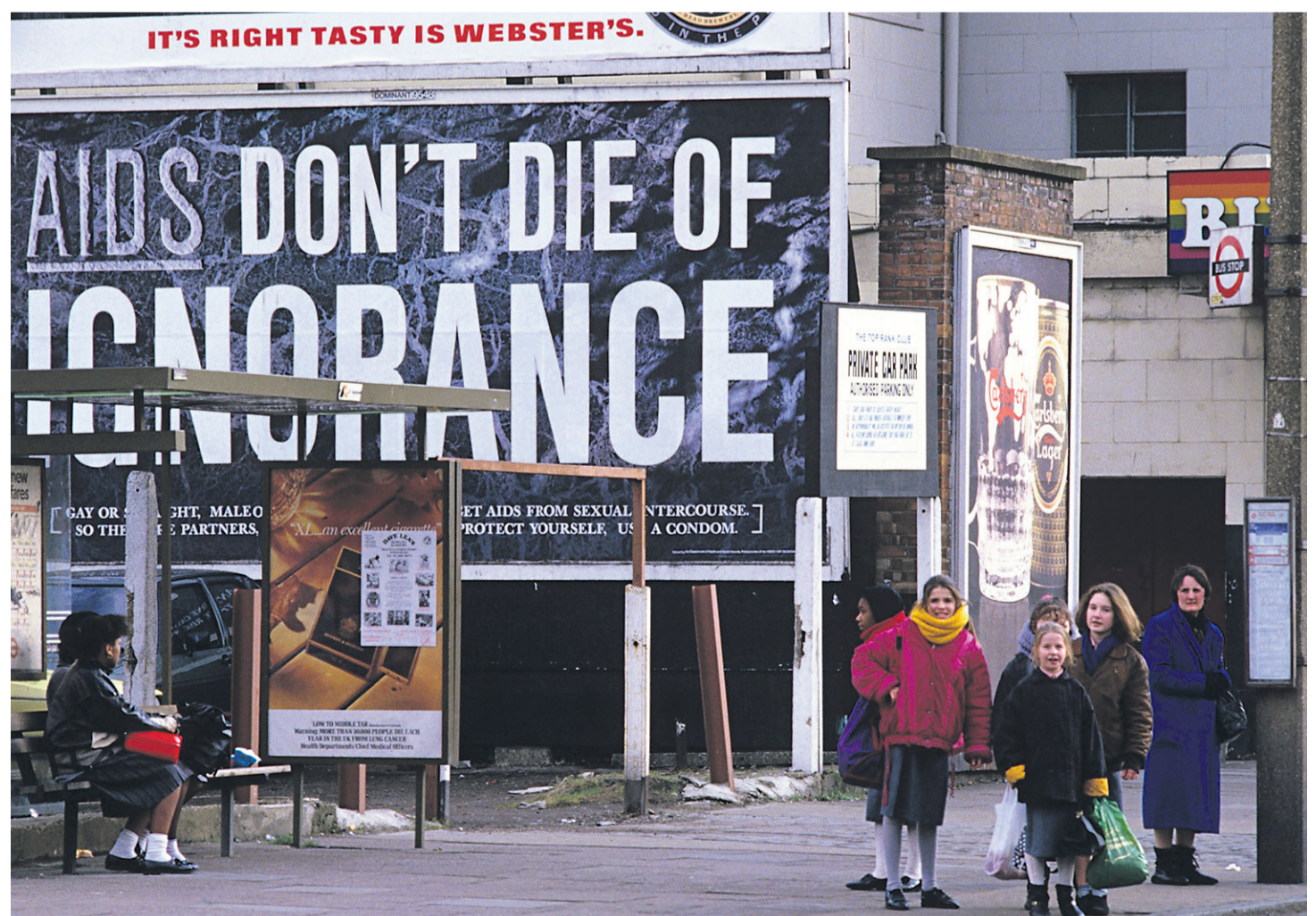
Kri in smrdeč dih

Atenska kuga se je začela leta 430 pred našim štetjem. Po Atenah je morila pet let, po ocenah zgodovinarjev pa je življenje izgubilo kar 100.000 ljudi. Grški zgodovinar Tukidid je zapisal, da so »ljudi dobrega zdravja naenkrat napadle močne vročine v glavi, pordelost in vnetje v očeh, notranji deli, kot sta grlo ali jezik, pa so krvaveli ter odhajali nenaraven in smrdeč dih«. Še vedno ni povsem jasno, za kakšno bolezen je šlo, glede na opise sim-

tomov se ugiba o tifusu ali eboli. Da se bliža konec sveta, je leta 250 ob izbruhu ciprske kuge naznanil sveti Ciprijan, škof iz tunizijske Kartagine, saj naj bi bolezen samo v Rimu na dan pobila 5.000 ljudi. Strokovnjaki še danes niso prepričani, katera bolezen, ki je trajala do leta 271, je povzročila epidemijo. Več kot polovica Evropejcev pa naj bi življenje med letoma 1346 in 1353 izgubila zaradi črne smrti oziroma danes izumrle bakterije Yersinia pestis, ki so jo širile bolhe in je v Evropo prišla iz Azije.

Nasilje zaradi karantene v Moskvi

Virusna hemoragična mrzlica je med letoma 1545 in 1548 povzročila epidemijo cocoliztli, ki je azteška beseda za škodljivca in ki je ubila 15 milijonov prebivalcev Mehike in Srednje Amerike. Evropski raziskovalci so v 16. stoletju na ameriška tla prinesli več nalezljivih bolezni, ki so jih skupno poimenovali ameriške kuge. Te bolezni, vključno s črnimi kozami, so prispevale k propadu civilizacij Inkov in Aztekov, saj naj bi zaradi njih umrlo kar 90 odstotkov avtohtonega prebivalstva na zahodni polobli.

Aids je doslej zahteval 35 milijonov življenj.

Foto: Arhiv M24

Podravje • Moj covid-19 ali najbolj bizarno darilo za rojstni dan

»Gospa, pozitivni ste na koronavirus«

Nenujni operativni poseg v času epidemije je gotovo nekaj, kar v človeku vzbudi nelagodje in pomisleke: je bolje termin preložiti na boljše čase ali prijeti bika za roge in zadevo čim prej opraviti, da se slučajno ne poslabša? Odločim se za slednje.

Zaradi operacije čeljusti je moj imunski sistem gotovo oslabiljen, zato povišano temperaturo pripisem posegu izpred treh dni. Nobenih drugih bolezenskih znakov ni. Ker termometer vztraja pri dobrih 38 stopinjah Celzija še po nekaj dneh, pokličem svojega zdravnika. Ta meni, da gre za vnetni proces po operaciji, ki ga bomo odpravili z antibiotikom, a pred tem predlaga testiranje. Da me bodo iz ptujskega zdravstvenega doma poklicali še tisti dan oziroma najkasneje naslednji dopoldan, dodaja.

Peš ali drive-in test?

In sledi čakanje. Vsak, ki je bil v podobni situaciji, bo razumel mojo neučakanost. Ker klica iz ZD Ptuj ni, naslednje jutro pokličem sama in dobim termin že čez slabo uro, vmes pa pokličem še svojo zobozdravnico, ki mi takoj predpiše antibiotik. »Pridite na parkirišče za bolnišnico,« mi je rečeno. Tam so šotori, kontejnerji, ograje ... Grem mimo napisa Covid-19 otroci in najdem še dva: Covid-19 odrasli in Covid-19 migranti. Medtem ko se čudim nenavadni klasifikaciji ljudi, potrkam na vrata kontejnerja, a brez odgovora. Mimo pride sestra, ki ničesar ne ve. »Počakajta, bo že kdo prišel,« reče meni in gos-

podu, ki se mi medtem pridruži. Dve ograji proč je v šotoru drive-in testiranje, tudi sestra v vesoljski opremi nama svetuje, naj počakava. Minevajo minute, piha močan veter, kuha me vročina, postajam nestrpna. Znova se obrnem na »vesoljko«. Končno jo zanima, ob kateri uri sem naročena in kako se pišem. »Ja kaj vam niso povedali, da morate k meni? Pojdite po avto in se pripeljite sem.«

Bolni naj čakajo zunaj

Poleg nekaj krepkih, ki jih v mislih izrečem na račun osebe v zdravstvenem domu, ki me je po telefonu napotila na testiranje, hkrati občudujem njeno sposobnost presoje, kdo se bo tja pripeljal z avtomobilom in kdo prišel peš. Prijazna »vesoljka« mi bris vzame zelo nežno in »brezstično« kar skozi avtomobilsko okno. Odpravim se še v lekarno po antibiotik. Ker z napisom na vratih vse z morebitnimi virusnimi obolenji pozivajo, da ne vstopajo v lekarno, ampak pozvonijo in počakajo pri nočnem okencu, odgovorno ostanem pred vrati in pozvonim. »Veliko gnečo imamo, zato bo trajalo, da vam prinesem zdravila,« mi skozi linico pove farmacevtka in odide. Vsa vročina se tako pred vetrom sti-

Foto: Dreamstime/M24

Fotografija je simbolična.

skam v kot in gledam, kako ljudje vstopajo v lekarno in iz nje tudi odhajajo, jaz pa še kar čakam, vse bolj jezna nase zaradi trapaste poslušnosti, ki mi ni prinesla pričakovane prednostne obravnave.

Počutim se kot gobavka

Doma sem utrujena, a zadovoljna, da imam antibiotik, ki me bo rešil vnetja in posledično slabega počutja. Prepričana sem, da bo od

tu šlo zdaj samo še na bolje. Ne nazadnje je jutri moj rojstni dan. Naslednje jutro torej pokličem svojega zdravnika, da preverim, ali morda že ima rezultate mojega testiranja, da prečrtam še to možnost. Novica me zadene povsem nepripravljeno: »Gospa, pozitivni ste na koronavirus.« Kaj? Kako? Nemogoče. Sledijo vprašanja o simptomih, navodila, kako in kaj s samoizolacijo, obveščanjem tistih, s katerimi sem

bila v stiku ... Vročina še kar naprej ne popušča, drugih težav ni. Moja glavna komunikacija s svetom je telefon, ki že po malem pregoreva. Vse namreč zanima, kako se počutim in kje sem se okužila. Počutim se kot gobavka.

NIJZ ne pošlje kode

Spet me pograbi odgovornost do soljudi, zato se odločim, da si bom naložila mobilno aplikacijo

OstaniZdrav, v katero se lahko vpišejo okuženi s covidom-19. Toda za vpis je potrebna posebna TAN-koda, ki jo okuženi dobijo od epidemiološke službe NIJZ, ko jih ta pokliče. Z NIJZ so me sicer kontaktirali, podrobno izprašali in dali navodila o samoizolaciji, niso pa mi posredovali nobene kode, čeprav so javno zatrjevali, da »je epidemiološka služba doslej z vsako okuženo osebo vzpostavila kontakt, ji podala informacije o izolaciji in izdala kodo za aplikacijo«. Moji dobri nameni torej propadejo.

Januarska viroza me je zdelala veliko bolj

Temperatura, ki me dolgih šest dni izčrpava, končno pade. A ko že mislim, da sem počasi na konju, se me loti kašelj, začne me stiskati v prsih in dušiti, zato je dihanje veliko bolj plitvo od običajnega. Najbrž tipično za vsako prehladno obolenje, a vse dogajanje okrog covid-19, stopnjevanje panike in strašenje pač puščajo sledove. Po dveh tednih sem spet v polnem zagonu, najbrž vsaj nekaj časa tudi covid odporna, predvsem pa zadovoljna, da nisem nikogar okužila. Pa še to, januarska viroza me je veliko bolj zdelala.

Senka Dreu

človeštva

zgodovine in označevale odveč.

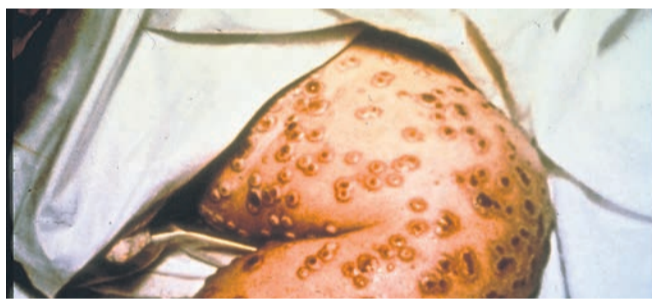

Foto: Arhiv Svet 24

Več kot polovica Evropejcev naj bi življenje nekoč izgubila zaradi črne kuge oz. črnih koz.

Foto: Arhiv Svet 24

Najrazličnejši izbruhi nalezljivih boleznih, nekoč so jih večinoma poimenovali kar kuga, od nekaj pustošijo človeštvo.

Velika londonska kuga v letih 1665 in 1666 je pomenila zadnji večji izbruh črne smrti v Veliki Britaniji. Terjala je približno 100.000 življenj. Tri leta (1720–1723) je trajala velika kuga v Marseillu, ki se je v mesto razširila z ladje, čeprav je bila ta v karanteni. Tudi ta je vzela 100.000 življenj. Prav toliko naj bi za rusko kugo med letoma 1770 in 1772 umrlo tudi Moskovčanov. Ker

je Katarina Velika odredila karanteno, je med meščani izbruhnilo nasilje, ki ga je skupaj s kugo komaj ukrotila.

Španska gripa vseh grip

Tik pred koncem 19. stoletja, v letih 1889 in 1890, je človeštvo doživelo prvo pandemijo gripe. Začela se je moderna industrijska doba, nove prometne povezave

so omogočile hitro širjenje virusa. Tako je bolezen v samo nekaj mesecih zajela ves svet in vzela milijon življenj. A ta milijon je bil nič v primerjavi s špansko gripo, ki je ob koncu prve svetovne vojne zajela svet od južnega morja do severnega pola. V eni največjih pandemij v zgodovini naj bi zbolelo kar 500 milijonov od vojne izčrpanih ljudi, petina vsega svetovnega prebival-

stva, umrlo pa okrog 40 milijonov. Čeprav se imenuje španska, pa se bolezen verjetno sploh ni začela v Španiji, le ljudje so tako sklepali, glede na to, da je bila Španija prva, ki je poročala o gripi.

Aids vzel 35 milijonov življenj

Toda izbruhi nalezljivih boleznih, ki so terjale smrtni davek, se še zdaj niso končali, nasprotno, nadaljevali so se skozi 20. pa tudi 21. stoletje. Pandemijo azijske gripe je v letih 1957 in 1958 povzročila mešanica virusov ptičje gripe. Vse skupaj se je začelo na Kitajskem, nato pa se naglo širilo in v nekaj mesecih doseglo Ameriko in Evropo. Bolezen, ki je prizadela predvsem pljuča, je zahtevala okoli 1,1 milijona smrtnih žrtev, med njimi so prevladovali starejši. Za razliko od azijske pa je zaradi hongkonške gripe med letoma 1968 in 1970 umrlo tudi veliko otrok. Izbruhnila je v Hongkongu, terjala milijon žrtev in se v zgodovino zapisala kot prva

Foto: Arhiv Svet 24

V eni največjih pandemij v zgodovini – gre za t. i. špansko gripo – naj bi zbolelo kar 500 milijonov ljudi, umrlo pa okrog 40 milijonov.

Sars je prinesel zaščitne maske

Sindrom akutnega oteženega dihanja, imenovan sars, ki spada v družino koronavirusov, se je prvič pojavil na jugu Kitajske novembra 2002, leta 2003 pa povzročil zdravstveno krizo. Prizadel je okoli 8.000 ljudi po svetu, zahteval pa 774 življenj, od tega skoraj polovico na Kitajskem. Maja 2005 je Svetovna zdravstvena organizacija WHO objavila, da je bolezen iztrebljena. Ker se je sars dogajal na drugem koncu sveta, se nam je takrat zdelo, da smo na varni strani in da bolezen skoraj ni resnična, smo pa takrat prvič videli ljudi nositi zaščitne maske.

pandemija moderne dobe, za katero so značilna hitra potovanja z letali.

Leta 1981 je svet izvedel za aids, zaradi katerega je vse do danes umrlo približno 35 milijonov ljudi. Desetletja zoper aids ni bilo zdravila, zdaj ljudje s to boleznijo ob rednem zdravljenju normalno živijo. Približno 64 odstotkov od 40 milijonov ljudi z virusom HIV živi v podsaharski Afriki. Smrtnosni virus H5N1, sev ptičje gripe,

je leta 2003 izbruhnil na piščančjih farmah v Hongkongu in v letu dni zahteval življenja več kot 400 ljudi, v glavnem na jugovzhodu Azije. Spomladi 2009 se je iz Mehike po svetu razširil virus prašičje gripe H1N1. Samo v enem letu naj bi okužil kar 1,4 milijarde ljudi, umrlo naj bi jih 18.500, torej ni bil tako smrtonosen, kot so sprva pričakovali. Pandemija te gripe je prizadela predvsem otroke in mlajše odrasle, 80 % smrtnih žrtev pa je bilo pri ljudeh, mlajših od 65 let. Cepivo proti virusu H1N1, ki je povzročil prašičjo gripo, je zdaj vključeno v letno cepivo proti gripi.

Do pol milijona žrtev navadne gripe

Pri naštevanju različnih vrst grip pa ne smemo pozabiti na vsakoletno epidemijo navadne gripe, ki se začne v jesenskem času in na leto povzroči od tri do pet milijonov težkih primerov. Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije za navadno gripo vsako leto umre od 250.000 do 500.000 ljudi.

Senka Dreu

Ptuj • Bibliobus dela po urniku

V knjižnici možen le prevzem

Po dobrem tednu zaprtja slovenskih knjižnic so te minuli teden dobile zeleno luč za ponovno odprtje svojih vrat bralkam in bralcem. V knjižnici Ivana Potrča Ptuj so se glede na razmere odločili, da omogočajo izposajo in vračilo knjižničnega gradiva na prilagojen način – z osebnim prevzemom, sprehod med knjižnimi policami pa ni možen.

Foto: Črtomir Goznik

Prevzem ter vračilo naročenega in rezerviranega gradiva sta v ptujski knjižnici možna ob ponedeljkih in torkih med 12. in 19. uro ter od srede do petka med 8. in 15. uro, bibliobus vozi po ustaljenem urniku. »Storitev vračila in izposoje knjižničnega gradiva izvajamo ob minimalnem stiku z uporabniki ter upoštevanju vseh veljavnih higienskih ukrepov. Takšen način dela je v skladu s smernicami, ki jih je pripravilo Združenje splošnih knjižnic, osnovno načelo pa je, da uporabnikom tudi v času izrednih razmer omogočimo, da pridejo do knjige,« je dejala Milena Doberšek, v. d. direktorice. Ob izposoji knjig v fizični obliki Knjižnica Ivana Potrča Ptuj svojim članom omogoča tudi brezplačno izposajo e-knjig, e-časopisov in drugih elektronskih virov. »Ravno v teh dneh smo za članke vzpostavili še povsem novo storitev – izposajo zvočnih knjig. Audiobook je mobilna aplikacija, ki omogoča dostop, prenos in predvajanje avdio knjig na mobilnih napravah,« je zadnjo novost razkrila Doberškova. Na vprašanje glede števila članstva v letošnjem koronskem letu pa je odgovorila, da število aktivnih članov knjižnice niha glede na spreminjajoče se epidemiološke razmere ter ukrepe vlade.

Na Bistriškem knjižnica odslej delno odprta

Medtem ko so bile knjige članom ptujске knjižnice na voljo že v preteklem tednu, pa je na Bistriškem Knjižnica Josipa Vošnjaka, ki poleg matične povezuje še šest lokalnih knjižnic, ostala zaprta. »Osrednja knjižnica v Slovenski Bistrici je bila v minulem tednu zaprta zaradi obnovitvenih del – menjave oken. Dostop do gradiva je bil onemogočen, saj je bilo vse gradivo zaradi del primerno zaščiteno proti prahu. Pa tudi sicer so sodelavke bolniško odsotne in kader, ki je trenutno na delu, ne zadošča za odprtje knjižnice,« je minuli petek dejala direktorica Patricia Breznikar. **Mojca Vtič**

Ptuj • V bolnišnici zadovoljni z odzivom na klice na pomoč

Izpad kadra ta teden v bolnišnici izjemno velik

Zaradi koronavirusa v ptujski bolnišnici dnevno manjka okrog 20 sodelavcev, od tega tedna naprej pa bo izpad zaradi šolanja na daljavo še večji. Po vzoru številnih drugih zdravstvenih ustanov so tudi oni zaprosili za pomoč koncesionarje, okoliške zdravstvene domove, študente medicine ...

Odziv je pokazal, da so zaposleni v zdravstvu pripravljeni priskočiti na pomoč, kjer jih najbolj potrebujejo. Ta teden začnejo delati v bolnišnici tudi zaposleni v ptujskem Zdravstvenem domu, odzvali so se nekateri zasebniki, pa ZD Ormož in ormoška Psihiatrična bolnišnica, ki pomaga vse od vzpostavitve ptujskega covid oddelka.

Medtem ko nekateri zaposleni v zdravstvu te dni pregorevajo in v zdravljenje pacientov vlagajo nadčloveške napore, je dejstvo, da je na drugi strani tudi del takih, ki zaradi razmer ne morejo opravljati svojih dejavnosti kot pred razglasitvijo epidemije. Prav na ta kader je računala tudi ptujška bolnišnica, ko je objavila poziv za pomoč.

Tudi njihova objava, s katero so želeli ljudem sporočiti, da bodo veseli sleherne donacije, ni naletela na gluha ušesa. Zbrali so ogromno priboljškov, pijač in drugega, kar bo zdravstvenemu kadru, ki ima te dni zelo veliko dela, pomagalo tudi na simbolični ravni. Zavedanje, da ljudje cenijo, kar počnejo, ima večji pomen kot sama vrednost donacij. »Na naš poziv se je odzvalo veliko podjetij in posameznikov, ki pomagajo v teh težkih časih. Zelo smo veseli vsake podpore. Zato se vsem, ki so in še želijo doprinesiti k našim človeškim in materialnim zmogljivostim, iskreno zahvaljujemo. Odzvalo se jih je zelo veliko. Ko bodo urejene evidence, se bomo zahvalili prav

Foto: CG

»Zelo smo veseli vsake podpore, ki nam jo namenijo naši sokrajani, sodržavljeni, saj tako vsi zaposleni čutimo, da je naše delo priznано in cenjeno,« pravi Užmahova.

vsem,« je povedala Anica Užmah, direktorica Splošne bolnišnice dr. Jožeta Potrča Ptuj.

Zelo veliko jim v teh dneh pomeni tudi izkazana pripravljenost za pomoč v kadrovskem pogledu. Zaradi izpadov, ki so posledica bolniških odsotnosti in samoizolacij, težkih časov. Zelo smo veseli vsake podpore. Zato se vsem, ki so in še želijo doprinesiti k našim človeškim in materialnim zmogljivostim, iskreno zahvaljujemo. Odzvalo se jih je zelo veliko. Ko bodo urejene evidence, se bomo zahvalili prav

odprtja covid oddelka. Prav tako se javljajo posamezni zdravniki in zdravstveni delavci. Vse skladno z njihovimi strokovnimi kompetencami vključujemo v delo bolnišnice, kjer lahko pomagajo. Imamo tudi osem študentov,« pojasnjuje Užmahova. Od tega tedna naprej jim bodo s kadrom zdravstvene nege pomagali tudi zaposleni v Zdravstvenem domu Ptuj.

Zaradi vzrokov, povezanih z epidemijo, je dnevno odstotnih okrog 20 delavcev, pričakujejo poslabšanje stanja od tega tedna

naprej. Številni zdravstveni delavci, starši šolajočih se otrok, bodo morali koristiti varstvo otrok in jih ne bo na delovnih mestih.

Trenutno so na covid oddelku polne vse postelje, zdravijo 40 bolnikov in štiri v covid intenzivni enoti. Po besedah direktorice je to glede na razpoložljiv strokovni kader najvišja možna zmogljivost za varno oskrbo covid bolnikov: »Omejitev ne predstavlja samo kader zdravstvene nege, ampak tudi zdravniški.«

Dženana Kmetec

Pisma bralcev

Predraga uprava občine Videm,

kot davkoplačevalec in občan si jemljem pravico, da vam zastavim nekaj kratkih in preprostih vprašanj in upam, da boste našli dovolj časa, da mi nanje tudi odgovorite – seveda v upanju, da si za ta čas ne boste izplačali dodatnih honorarjev.

Štajerski tednik je objavil članek, v katerem navaja višine »koronskih« dodatkov, ki ste jih spodnjepodravške občine v zadnjih mesecih izplačale svojim zaposlenim. Če držijo številke, zapisane v članku, si občani občine Videm zagotovo zaslužimo kakšno pojasnilo.

Torej, berem članek in poskušam razumeti ... A bolj, kot se trudim, manj mi je jasno. V tem kritičnem času se mnogi zaposleni v gospodarstvu sprašujemo, kako dolgo bomo še imeli delo in redne dohodke oz. kako dolgo bodo naši delodajalci še zdržali in nas držali na plačilnih listah. To se sprašujemo tisti, ki delo še imamo. Mnogo zaposlenih v gospodarstvu se tega ne sprašuje več, ker so delo medtem že izgubili.

Kot iz nekega vzporednega sveta pa se berejo in poslušajo

vsakodnevne novice o neracionalni, netransparentni ter nevdržni porabi proračunskih sredstev na vseh možnih področjih. Da so mnogi na vplivnih »proračunsko obremenjujočih« položajih v državnem vrhu izgubili stik z vsako realnostjo, je že dolgo jasno. Spoznanje, da se ista praksa brez vsakega sramu izvaja tudi na lokalni/vaški ravni, pa ubije vsako upanje, da se bo v kratkem karkoli spremenilo na bolje. A je vam, zaposlenim v javnem sektorju, sploh jasno, da proračun ni čudežna vreča? Z veseljem jo praznite, pa morda kdaj pomislite na tiste, ki jo polnimo?

Če so nekatere občine omenjene dodatke izplačevale v mejah okusnega in družbeno sprejemljivega, pa to zagotovo ne velja za našo, videmsko občino.

Kako je mogoče, da ste v občini z vsega 5.500 prebivalci »koronskim« dodatkom namenili z naskokom najvišji znesek med vsemi spodnjepodravskimi občinami? V čem se vaše delo razlikuje od dela občinskih uprav v sosednjih občinah? V čem se narava in obseg vašega sedanjega dela tako drastično razlikujeta od vašega dela pred marcem 2020?

Da ne bo pomote – verjamem, da se nekateri zaposleni, kot so čistilke, režijski delavci in morda še kdo, za kogar krajani niti ne vemo, pri svojem delu v zadnjih mesecih srečujejo s povečanim tveganjem okužbe ali večjim obsegom dela (komunalni odpadki, čiščenje prostorov ...) in zagotovo si kdo od njih tudi zasluži dodatek k plači. Večina pa si nas ne zna predstavljati, s čim si nekdo, ki

zaseda delovno mesto občinskega tajnika ali višjega svetovalca, zasluži 3 tisočake dodatka iz naslova »koronskih ukrepov«. Slednje je v posmeh občanom, predvsem tistim, zaposlenim v gospodarstvu. Verjamem, da v zelo ohlapno zapisanih zakonodajnih določilih ni težko najti pravne podlage za izplačilo tako visokih dodatkov, težko pa me boste prepričali, da obstaja tudi moralno opravičljiv razlog za to. Pa bom kljub temu z veseljem prisluhnil vašemu morebitnemu pojasnilu, kako se lahko delo občinskega tajnika ali višje svetovalke v Vidmu tako drastično razlikuje od dela njenih kolegov in kolegic v drugih občinah. Če bo potrebno, bom tudi spremenil mnenje, kakršno pač imam trenutno – da gre za moralno sprevrženo dejanje.

Floskule, s katerimi nas v zadnjem času redno nagovarja naša oblast, kot recimo »Skupaj bomo zmogli« ali »... od naše vztrajnosti, trdoživosti ... solidarnosti je odvisno ...«, zvenijo vedno bolj perverzno. Kje pa je tukaj kakšna solidarnost?

Opravičujem se, če sem s svojim zapisom kogarkoli prizadel, saj to ni moj namen. Moj namen je opozoriti na neprimernost dvojnih kriterijev in sprenevedanja. Kot davkoplačevalec, ki mu »država« z dosedanjimi zakoni ni namenila pravice do niti enega samega ukrepa, pač gojim ničelno toleranco do tovrstnih finančnih transferjev.

Vnaprej se zahvaljujem za vaš odgovor in vas lepo pozdravljam! Saj skupaj bomo zagotovo zmogli, kajne?

Bogdan Skok, občan občine Videm

Motokros • Dirka za VN Trentina

Zmagoviti zaključek že četrte zmagovite sezone

Tim Gajser je sredi prejšnjega tedna dirko pred koncem sezone potrdil naslov svetovnega prvaka najmočnejšega razreda MXGP, v nedeljo pa je sezono zaključil na najboljši mogoči način – z zmagom na dirki za veliko nagrado Trentina. To je bila že njegova peta v sezoni, s čimer je najboljši tudi v tej konkurenci. Še večkrat je slavil na posamičnih dirkah, kar 15 krat!

Na zadnji preizkušnji sezone na trdi progi v Pietramorati Gajser v prvo ni najbolje štartal, a se je po nekaj krogih prebil v vodstvo. S tem je na najbolj prepričljiv način pokazal, kako si želi končati sezono – zmagovito! V nadaljevanju prve dirke mu tega še ni uspelo potrditi v celoti, prehitel ga je namreč Francoz Romain Febvre. Tim je pred zaključkom poskušal z napadom, prišel je vstric tekmeča, a pred njega mu ni uspelo. Izziv si je pustil za drugo vožnjo ...

V drugi vožnji se je po nekaj krogih znova prebil v vodstvo in z močnim tempom puščal tekmeča

precej zadaj. Edini, ki mu je lahko sledil je bil znova Febvre, ki je v zaključku sezone v zelo dobri formi. A tudi ta mu ni pomagala, da bi ogrozil hitro in mirno vožnjo Slovenca, ki si je na koncu nabral več kot deset sekund prednosti za briljantni zaključek sezone – zmagom na zadnji dirki in zmagom za veliko nagrado.

Oba tekmeča na zadnji preizkušnji sezone sta zbrala po 47 točk, zaradi zmage v drugi vožnji je svojo himno poslušal 24-letnik iz Pečk pri Makolah.

»Užival sem, najlepše je zmagati na zadnji dirki, še posebej potem, ko sem že osvojil SP. Hvala vsem, v ekipi je bilo zelo čustveno v zadnjih dneh. Tole zmagam posvečam svojemu mehaniku Nicu, ki se po sezoni poslavlja od ekipe,« je Gajser pospremil zadnji letošnji zmag.

Gajser na prvem mestu seštevnice sezone ni bil ogrožen, sta pa o drugem odločala Švicar Jeremy Seewer in Italijan Antonio Cairoli. Ker je slednji v drugi vožnji že v prvem ovinku zapeljal s proge in zaradi okvare motorja posledično ni mogel več nadaljevati vožnje, je ta dvoboj dobil Švicar, ki je zbral 618 točk, Italijan je ostal pri zbiru 599 točk. Gajser je imel pred obema na koncu več kot 100 točk prednosti.

Dirka za VN Trentina:

	Slovenija	Honda	22	25	47
1. Tim Gajser	Slovenija	Honda	22	25	47
2. Romain Febvre	Francija	Kawasaki	25	22	47
3. Gautier Paulin	Francija	Yamaha	18	20	38
4. Jeremy Seewer	Švica	Yamaha	20	18	38

Končni vrstni red za SP v razredu MXGP v sezoni 2020:

	Slovenija	Honda	720
1. Tim Gajser	Slovenija	Honda	720
2. Jeremy Seewer	Švica	Yamaha	618
3. Antonio Cairoli	Italija	KTM	599
4. Romain Febvre	Francija	Kawasaki	572
5. Gautier Paulin	Francija	Yamaha	505
6. Jorge Prado	Španija	KTM	476
7. Clement Desalle	Belgija	Kawasaki	466
8. Glenn Coldenhoff	Nizozemska	Gasgas	375
9. Jeremy Van Horebeek	Belgija	Honda	316
10. Brian Bogers	Nizozemska	KTM	298

»Presrečen sem. Čudovito je, bila je nenavadna sezona, veliko je bilo novega za vse nas, a na koncu smo bili na vrhu. Hvala vsem v ekipi, hvala tudi navijačem, čeprav jih tokrat ni bilo tu, vem, da me vedno podpirajo,« pa je Gajser na hitro ocenil še sezono 2020. In seveda v svojem slogu že danes dodal: »Komaj čakam, da naslednje leto spet začnem dirkati.«

V razredu MX2 je prepričljivo slavil Francoz Tom Vialle (759 točk), drugi je bil Belgijec Jago Geerts (679), Jan Pancar pa je sezono končal na 20. mestu, zbral je 115 točk.

JM, sta

Tim Gajser s povsem novim pokalom zmagovalca svetovnega pokala razreda MXGP.

Motokros • Tim Gajser

Izjemno - četrto Timovo slavlje v zadnjih šestih sezonah

V športnem letu, ko se je zaradi koronavirusa spreminjalo in se še spreminja vse, kar je bilo od nekdaj videti povsem samoumevno, ostajajo stalnice prav redke. Med njimi je ena, ki se je veselijo slovenski ljubitelji športa. Tim Gajser je tudi v letu 2020 najboljši motokrosist na svetu.

Čeprav je bilo v zadnjih tednih vse bolj jasno, da je Gajser, ki je nadzor nad koronsko sezono prevzel šele v njeni drugi polovici, vse bližje naslovu prvaka, je bilo na potrditev treba čakati na predzadnjo postajo letošnje nenavadne, stresne in naporne sezone.

A stari in novi prvak je nalogo v Pietramurati v Trentinu opravil v vrhunskem slogu, naslov si je privoščil že v prvi od štirih možnih »zaključnih voženj« in tako potrdil, da je bil in ostaja številka 1 na svetu.

Ker je letos toliko stvari drugačnih, kot so bili akterji na motorjih, spremljevalci in ljubitelji dirk navajeni dolga leta, je morda težko vleči vzporednice z že doseženim v prejšnjih sezonah. Ob množici uspehov (Gajser je svetovni prvak v razredu MXGP v letih 2016, 2019 in 2020 ter v MX2 leta 2015) pa je včasih tudi prav lahko pozabiti, da ima prvi mož svetovnega motokrosa šele 24 let. In v teh letih je pokazal toliko zrelosti, da je v zadnjih šestih sezonah kar štirikrat slavil v razredu, v katerem je tekmoval, trikrat med elito!

A tako kot je v prvih letih opozarjal nase z mladostnim zagonom in med drugim že v svoji prvi sezoni med elito z zmagami in osvojenimi lovori potrjeval talent, ki je bil viden že v otroštvu, je zdaj že popolnoma zrel in izkušen. V vsaki sezoni, na vsaki dirki nekaj doda, vedno išče nove poti in se uspehov ne naveliča.

Predvsem pa je verjetno bistveno to, da v svojem početju uživa. Velikokrat je pred dirkami poudaril, da si najbolj želi, da bi se med vožnjo zabaval. Ko je njegovo delo na motorju zabava, je najboljši.

Od lanskega slavlja je minilo 15 mesecev, pa se zdi, da se je vmes spremenilo vse. Lani poleti je takrat z drugim naslovom v MXGP končal težavno obdobje kariere, ko se je dolgo lovil in se vračal po hudi poškodbi in posledici padca leto prej. Takrat je poudaril, koliko se je naučil v zanj najtežjem obdobju, ko je imel težave s poškodbami in mu ni steklo, kot bi želel. Dokazal si je, da se lahko pobere, če je vztrajen in ima vizijo.

Letos, ko so se vsi v karavani spoprijeli najprej z večmesečnim športnim mrkom in potem z izjemno napornim ritmom dirk ter z novostjo, trojčki (po tri dirke v osmih dneh na isti stezi), je Gajser še enkrat pokazal, da je iz pravega testa. Morda je še najbolj pogrešal dejavnost, ki so mu ga lahko tekmeči močno zavidali: silovito navijaško podporo.

Le predstavljati si je mogoče, kaj bi se zgodilo, če bi bila letošnja sezona normalna in bi lahko navijači spremljali svojega junaka na odločilno dirko v Pietramurato, prizorišče, ki je najbližje Sloveniji. Vse bi bilo v rdečem in rumenem in v znamenju številke 243, dirkači pa bi po Gajserjevi zmagi v dimu rumene pirotehniko in med množico navdušenih navijačev, ki bi vdrli na stezo in tekli pod zmagovalni oder, težko našli pot do boksov ...

Gajser je v sezoni 2020 pokazal tudi izjemno trdnost in odlično fizično pripravljenost, s čimer se je uspešno izogibal poškodbam. Manj sreče je imel Jeffrey Herlings, na začetku sezone celo vodilni v SP, Jorgeja Prada pa je pri koncu sezone kot prvega od vodilnih dirkačev iz karavane odnesla okužba z novim koronavirusom.

Svetovni prvak pa je bil ob koncu sezone iz dirke v dirko boljši. Ni je začel najbolje, velikokrat je bil tik pred zmagom po odlični predstavi v eni vožnji, pa mu nikakor ni uspelo sestaviti dveh res dobrih na isti dirki. Tako je, čeprav je na koncu zbral 15 posamičnih zmag v vožnjah te sezone, z naskokom največ med

vsemi, prvo skupno zmagom na dirki dočkal šele 4. oktobra v Mantovi.

Ključna za končno zmagom 2020 pa je bil belgijski Lommel. Prizorišče, kjer pred nekaj leti ni blestel in se ga je zaradi značilne in zelo težke mivkaste podlage kar nekoliko bal, je letos postalo njegov peskovnik. Vsi naporni treningi na mivki so zdaj obrodili sadove; dve zmagi in drugo mesto in 142 od 150 možnih točk pa so pred dvema tednoma pomenili, da je takrat postavil temelje za naslov, ki ga je dokončno potrdil v sredo.

Peta zmagom v sezoni 2020 (dve v Lommel, ena v Mantovi in dve v Pietramurati) je seštevek njegovih zmag dvignila na 29. S tem je postal tudi najuspešnejši dirkač japonske tovarne Honda v zgodovini, potem ko je pred desetimi dnevi pri številki 27 ujel Belgijca Andreja Malherbeja.

In zelo verjetno ne bo zadnja, saj so Japonci oktobra podaljšali sodelovanje s svetovnim prvakom še za nekaj let.

sta, UR

Tim Gajser se na Hondi počuti domače, pa naj bo v zraku ali na tleh.

Futsal • Reprezentanca Slovenije

Zmaga in poraz z izbrano vrsto BiH

Slovenska futsal reprezentanca je v preteklem tednu odigrala dve pripravljalni tekmi z izbrano vrsto Bosne in Hercegovine. V Laškem so bili v prvem srečanju boljši Slovenci (3:2), v drugem pa Bosanci (2:6).

V reprezentanci sta svoje priložnosti dobila tudi Tilen Gajser in Jeremy Bukovec, člana FC Hiša daril Ptuj.

Akcija je spadala v sklop priprav pred decembrskim začetkom kvalifikacij za evropsko prvenstvo 2022. Slovenci se bodo takrat v skupini 6 merili z ekipami Španije, Latvije in boljšim iz dvoboja med Nemčijo in Švico (prvo tekmo so dobili Švicarji z rezultatom 4:2).

Tomislav Horvat, selektor: »BiH se je izkazala kot dober nasprotnik, ki je na drugi tekmi zaslužen zmagom. V nedeljo precej stvari ni bilo prav, a skupaj držimo v zmagah in porazih.

Upam, da se na naslednjem zboru zberejo vsi, ki so tokrat manjkali, da se kakovostno pripravimo na 1. tekmo kvalifikacij za Euro 2022.«

vimo na 1. tekmo kvalifikacij za Euro 2022.«

JM

Jeremy Bukovec (FC Hiša daril Ptuj, v belem dresu) je zaigral na zadnji reprezentančni akciji slovenske članske futsal reprezentance.

Nogomet • Reprezentanca Slovenije

Rozman znova pri Keku, Ploj pri Ačimoviću

Konec tedna sta selektorja članske in reprezentance U-21, Matjaž Kek in Milenko Ačimović, zbrala svoje varovance na novih reprezentančnih akcijah.

Matjaž Kek je tokrat zbral igralce za tri tekme: prijateljsko preizkušnjo z Azerbajdžanom bodo igrali 11. novembra, sledita pa tekmi Lige narodov s Kosovom 15. novembra in z Grčijo 18. novembra, vse bodo ob 20.45.

Zbora se bo tokrat udeležilo nekaj igralcev, ki so prejšnje akcije zaradi različnih vzrokov izpustili, med njimi so Josip Iličić, Nino Kouter, Miha Zajc in Tim Matavž. Razveseljivo je, da je med vpoklicanimi tudi tokrat vratar Celja, Gerečjevašačan **Matjaž Rozman**.

»Zame je to tretja zaporedna reprezentančna akcija, lahko pa re-

čem, da sem se v to sredino dobro vključil. Za nameček je v ekipi odlično vzdušje, vlada pozitivna energija, zato grem res z velikim veseljem na zbor. Jasno je, da so največ k dobremu vzdušju pripomogli zadnji pozitivni rezultati, nekaj zaporednih zmag (dvakrat proti Moldaviji in Kosovu, op. a.) se takoj pozna pri večji motivaciji in zagnanosti na treningih. Upam, da bomo tako tudi nadaljevali in zaključili na 1. mestu v naši skupini Lige narodov,« je dejal 33-letni Rozman.

Trenutni vrstni red po štirih preizkušnjah v skupini 3, liga C je naslednji: Slovenija 10, Grčija 8, Kosovo 2 in Moldavija 1 točka.

Kakšno pa je delo z Janom Oblakom? »To je res fantastičen del reprezentančne zgodbe – sodelovanje z enim izmed najboljših vra-

tarjev na svetu. Vsak trening z njim je nekaj posebnega, meni predstavlja veliko veselje in tudi čast. Sicer pa je Jan povsem preprost fant, res dobra oseba, spremljati njega v živo pri svojem delu je res neprecenljiva izkušnja.«

Zraven šest igralcev iz nogometne šole Aluminija

Reprezentanca U-21 se je pod vodstvom novega selektorja Milenka Ačimovića (zamenjal je Primoža Gliho) zbrala v ponedeljek, v tokratni akciji pa bodo mladi reprezentantje odigrali prijateljski tekmi z vrstniki Nemčije (12. 11.) in Rusije (17. 11.) – obe tekmi sta že uvrščeni na evropsko prvenstvo, ki

ga bosta naslednje leto skupaj organizirali Slovenija in Madžarska. Ačimović je na tiskovni konferenci ob predstavitvi dejal, da je cilj naše vrste na EP preboj iz skupinskega dela.

V tokratni sestavi je znova zraven veliko nogometašev, ki so sedaj ali so bili v preteklosti povezani z mladinsko šolo NK Aluminij, kar šesterica je takšnih. Med sedanjimi člani Aluminija je to **Aljaž Ploj**, med nekdanje pa lahko prištejemo **Dejana Petrovića** (sedaj Rapid – njegov nastop je vprašljiv, ker v nedeljo ni nastopil na tekmi avstrijskega prvenstva), **Žana Medveda** (Slovan Bratislava), **Nika Prelca** (Sampdoria), **Timija Maxa Elšnika** (Olimpija) in **Luka Štora** (Dresden).

JM

Foto: Crtomir Goznik

Aljaž Ploj (Aluminij) je tudi po spremembi na selektorskem mestu reprezentance našel svoje mesto v izbrani vrsti U-21.

Tenis • Odprti članski turnir v Krškem

Močno ptujsko zastopstvo do dveh finalnih nastopov

V Krškem je prejšnji teden potekal eden izmed trenutno redkih domačih teniških turnirjev, člansko odprto prvenstvo z nagradnim skladom 2.000 evrov. Zasedba je bila zelo dobra, saj predvsem naši najboljši mladinci in mladinke v tem času ne morejo nemoteno nastopati na mednarodnih turnirjih. Številni odpadajo zaradi slabe epidemiološke slike glede koronavirusa.

TK Terme Ptuj je v Krškem zastopala močna zasedba, med dekletki so to bile **Tinkara Kovač** (na Ptuj prišla iz Šentjurja, letnica 1999), **Maja Makorič** in **Tara Gorinšek**, med fanti pa **Jan Kupčič**, **Filip Jeff Planinšek**, **Žiga Kovačič**, **Tilen Kovač** in **Vid Buzeti**. V obeh konku-

rencah se je eden izmed ptujskega kluba uvrstil v finale.

O nastopih deklet je trener **Luka Hazdovac** povedal: »Maja in Tinkara sta se med seboj udarili že v 2. krogu, tekma je bila zelo solidna, Tinkara pa je bila blizu presenečenja. V nadaljevanju je Maja izločila 1. nosilko, nato pa v polfinalu naredila nekaj napak preveč za uvrstitev v finale. Tara je imela na drugi polovici zreba nekoliko lažjo nalogo, opravila jo je zelo dobro. V finalu se je dobro upirala izkušenejši Zupančičevi, a ji presenečenja ni uspelo pripraviti.

Članice:

četrtfinale: Makorič – Jurič (Branik, 1.) 6:4, 6:0; Gorinšek (8.) – Žnuderl (Murska Sobota) 6:1, 6:0;

polfinale: Makorič – Zupančič (Otočec) 2:6, 4:6; Gorinšek (8.) – Glavaš (LTA) 6:2, 6:3;

finale: Gorinšek (8.) – Zupančič 4:6, 2:6.

O moškem delu turnirja je Hazdovac povedal: »Turnir v Krškem se je za nas začel dobro, končal pa malenkost slabše. Med fanti je odlično začel Tilen, ki je ugnal 3. nosilca Primoža Vovka (rezultat najdaljšega in najbolj napetega obračuna na celotnem turnirju je bil 7:6(4), 6:7(6), 10:6, op. a.), nato pa še Kirbiša (Branik). Žal se je pri tem nekoliko poškodoval, tako da v četrtfinalu ni mogel nuditi pravega odpora. Kupčič in Planinšek sta bila favorita za finale, a je Filip nerazumljivo popustil pri vodstvu

Foto: CG

Tara Gorinšek (TK Terme Ptuj)

5:2 v 1. nizu in na koncu tekmo tudi izgubil. V finalu je Vetrih dobro začel in Janu se ni uspelo vrniti v dvoboj.«

Člani:

četrtfinale: Kupčič (1.) – Protič Žakelj (Branik) 6:2, 6:1; Planinšek (5.) – Tomac (MAX LJ, 2.) 7:5, 7:5;

Kovačič (8.) – Cmagar (Branik) 1:6, 3:6; Kovač – Vetrih (Slov. Gradec) 3:6, 2:6;

polfinale: Kupčič (1.) – Cmagar 7:5, 6:1; Planinšek (5.) – Vetrih 5:7, 6:7(1);

finale: Kupčič (1.) – Vetrih 2:6, 1:6.

JM

Kidričani kot edina ekipa dosegli dober rezultat s 494 krogi.

Vesna Mele do novega dvojnega naslova

V ženski konkurenci s puško nad 60 let je ormoška strelka Tovarne sladkorja **Vesna Mele** s 177 krogi slavila zanesljivo zmago ter naslov veteranske prvakinje za leto 2020. Druga Ormožanka **Anka Moro** je s 132 krogi zasedla šesto mesto.

V konkurenci nad 70 let s puško se je odlično odrezala tudi ptujška strelka **Kristina Pšajd**, ki je s 153 krogi osvojila srebrno odličje in le za dva kroga zaostala za Škofjeločanko **Ivanko Prezelj** ter osvojila naslov veteranske podprakinje.

V konkurenci nad 50 let s puško je zmagala **Marija Hrastnik** (180) iz Male Breze, Ormožanka **Marta Tetičkovič Ranfl** je s 145 krogi osvojila osmo mesto.

Ormožanka **Vesna Mele** je bila znova najboljša tudi s pištolo, ko je slavila s 168 krogi in za pet krogov premagala Ptujčanko **Darinko Mojzer** (163), ki je osvojila srebrno odličje.

V mlajši konkurenci se je bron veselila **Marta Tetičkovič Ranfl**, ki je dosegla 120 krogov. Ormožanke Tovarne sladkorja so bile najboljše v ekipni tekmi v svoji starostni skupini, med vsemi ekipami pa so si delile tretji najboljši rezultat s 454 krogi. Najboljša je bila Izola (470) pred Kamnikom (456) in Medvodami (454).

Simeon Gönc

Strelstvo • Veteransko prvenstvo 2020

Med novimi prvaki sta tudi Ptujčan Milan Stražišar in Ormožanka Vesna Mele

V začetku oktobra je na centralnem strelišču v Ljubljani potekalo veteransko prvenstvo 2020 v streljanju z rračnim orožjem. Kot po tradiciji so se novih uspehov veselili miklavški, kidričevski, ormoški in ptujski strelci, ki so osvojili kar sedem posamičnih in tri ekipna odličja.

Boštjan Simonič po treh zaporednih naslovih tokrat srebrn

Med veterani s pištolo nad 50 let starosti je po treh zaporednih naslovih veteranskega prvaka tokrat miklavški strellec **Boštjan Simonič** s 183 krogi osvojil srebrno odličje in za zmago čestital strelcu Olimpije **Branimirju Bevku**, ki je bil za dva kroga boljši. Bron je osvojil Domžalčan **Branko Rožič** s 182 krogi. Preostala miklavška strelca **Simon Simonič** (175) in **Miran Miholič** (173) sta osvojila 10. in 13. mesto, Ptujčan **Jernej Luževič** (141) je bil 22.

V starejši kategoriji nad 60 let starosti s pištolo se je najvišje uvrstil miklavški strellec in aktualni podprvak **Alojz Trstenjak**, ki je s 171 krogi osvojil šesto mesto in za

odličjem zaostal za devet krogov. Zmagal je Grosupelčan **Anton Lesar** (184). Kidričan **Borut Sagadin** (165) je osvojil osmo, Ptujčan

Stanko Kozel (121) pa sedemnajsto mesto.

V najstarejši kategoriji veteranov nad 70 let starosti se je

Foto: Strelski klub Ptuj

Ptujška zasedba strelcev na veteranskem prvenstvu v Ljubljani, z leve Stanko Kozel, Darinka Mojzer (srebrna), Jernej Luževič, Kristina Pšajd (srebrna) in Milan Stražišar (zlat).

In memoriam Miroslav Steržaj (1933–2020)

V 88. letu je umrl Miroslav Steržaj, kegljač svetovnega slovesa, pomemben gospodarstvenik, politik in kulturnik. Rodil se je v Rakeku in se leta 1950 preselil v Ljutomer, kjer si je ustvaril družino. Tudi njegov sin Harry je postal vrhunski kegljač.

Miroslav se je s kegljanjem začel ukvarjati že v otroštvu, leta 1955 pa se je uvrstil v takratno jugoslovansko državno reprezentanco in v njej nastopal kar tri desetletja. Leta 1964 je na evropskem prvenstvu osvojil naslov absolutnega evropskega prvaka, z zmagami v vseh kategorijah – posamično, v parih in ekipno. Štiri leta pozneje je na SP osvojil zlato medaljo med posamezniki in postal prvi jugoslovanski in s tem tudi slovenski svetovni prvak. Na velikih tekmovanjih je osvojil 17 medalj – sedem zlatih, pet srebrnih in pet bronastih, sicer pa je na najrazličnejših uradnih nastopih osvojil več kot 500 pokalov in kolajn. Leta 2000 ga je Športna zveza Ljutomer razglasila za športnika stoletja v Ljutomeru, za izvrstne športne dosežke je prejel Bloudkovo nagrado, leta 2012 je bil sprejet v Hram slovenskih športnih junakov, bil je častni predsednik Športne zveze Ljutomer in častni član Kegljarske zveze Slovenije.

V gospodarstvu je Steržaj vrsto let deloval na vodilni funkciji takratnega podjetja Mlekopromet, ki je v njegovem obdobju zaslovel po svetovno znanih sirih. Po upokojitvi leta 1993 je deset let opravljal naloge strokovnega tajnika Gospodarskega interesnega združenja mlekarstva Slovenije. Za gospodarske dosežke je prejel Kraigherjevo nagrado. Na področju kulture je kot soustanovitelj Ljutomerskega okteta (1965) v njem prepeval polnih 45 let, na političnem področju pa velja izpostaviti njegovo funkcijo predsednika občine Ljutomer (1988) in funkcijo podžupana občine Ljutomer v mandatu 1998–2002. Leta 2003 je bil imenovan za častnega občana Ljutomerja. Pred tremi leti je bila o njem izdana monografija.

Niko Šoštarčič

SKRINJA SLOVENSКИH VIŽ – ANSAMBEL VZROK

Z glasbo delijo veselje in radost

Ansambel Vzrok sestavljajo štirje mladi fantje, stari od 17 do 20 let. To so: Nik Macedoni (ritem kitara, električna kitara), Tilen Omerzel Macedoni (bas kitara), Nejc Novak (vokal pri narodno-zabavni glasbi, bobni pri zabavni glasbi) in Gašper Kastelic (harmonika, klaviature). Prihajajo z različnih koncev. Tilen in Nik iz Šmarjeških Toplic, Nejc iz okolice Rake in Gašper iz okolice Trebnjega. Najmlajši član je Gašper, najstarejši pa Tilen. Trenutno še vsi obiskujejo srednje šole: Nik srednjo zdravstveno v Novem mestu, Nejc lesno, Gašper in Tilen pa srednjo strojno šolo v Novem mestu.

„Trenutno imamo dve avtorski skladbi. Naša prva je bila polka z naslovom Ukradel te bom, za katero je besedilo napisal Matej Kocjančič, melodijo pa Gašper Šinkovec. Drugo avtorsko skladbo z naslovom Pina colada pa smo izdali pred kratkim. Pod besedilo in melodijo se je podpisal Alen Klepčar, član ansambla Biseri. Presrečni smo, da sta bili obe skladbi tako lepo sprejeti. Pripravljamo še nekaj zanimivih projektov, vsi komaj čakamo, da jih bomo dokončali in jih izdali oz. jih predstavili občinstvu,“ je v imenu ansambla povedal Gašper Kastelic.

Na nastopih razveseljujejo z zelo širokim spektrom skladb. Ker so tudi sami ljubitelji različnih stilov in žanrov, se na njihovem repertoarju znajdejo tako novejšje narodno-zabavne skladbe, različne uspešnice z zabavnimi ritmi kot tudi najstarejše Slakove in Henčkove skladbe, ki jim ljudje še

Foto: zasebni arhiv

vedno zelo radi prisluhnejo. Skratka, spoštujejo in občudujejo vso glasbo!

„Med letošnjim prvim in drugim valom koronakrize smo bili zelo pridni. Preigrali smo kar nekaj noči. Sicer pa veliko igramo na rojstnodnevni zabavi, obletnicah, porokah, vedno in povsod, kjer sta prisotna veselje in dobra volja. V letošnjem poletju naj bi igrali tudi na več veseljah, ki pa so žal zaradi koronavirusa odpadle. Se pa že veselimo vesel in drugih priložnosti,

na katerih bomo igrali, ki nas čakajo prihodnje leto,“ pravijo mladi glasbeniki.

Četudi so še zelo mladi, skupaj igrajo kratek čas, jih bodo na to začetno obdobje še posebej spominjali nastopi na TV Golica, v oddaji Pri črnem Petru in še nekateri drugi. To je bilo zanje nekaj povsem novega, nekaj posebnega. Sicer pa pravijo, da je z njimi vedno zelo pestro, na vsakem nastopu dajo vse od sebe, predvsem

pa jim nikoli ne zmanjka smeha in dobre volje. V času, odkar delujejo, se še niso predstavili na nobenem od slovenskih narodno-zabavnih festivalov. V prihodnje pa želijo nastopiti tudi na teh odrih, kar bo zanje ponovno nekaj novega, nekaj nepozabnega. Festivali so za štiri mlade glasbenike nenadomestljivi dogodki v slovenski narodno-zabavni glasbi, na katerih zagotovo želijo nastopiti skoraj vsi ansambli, ki sestavljajo slovensko narodno-zabavno zgodbo, so prepričani. Vsi štirje si želijo, da bi obdobje koronavirusa čim prej minilo, saj želijo ljubiteljem narodno-zabavne glasbe že v kratkem predstaviti nekaj svojih novih projektov. V tem obdobju so namreč vsi pridno ustvarjali, saj jim glasba zelo veliko pomeni.

MG

MARTINOV
NA RADIU PTUJ
11. NOVEMBRA
od 6.00 do 11.11
V ŽIVO IZ PTUJSKE KLETI!
KVATROPIRCI
RADIOPTUJ
PTUJSKA KLET, NOVATEL, KMETIJA CIMERMAN,
OKREPČEVALNICA RAJ, PEKARNI PRESTA PTUJ IN
PRESTA PREMIUM VIDEM ter MESNICA SPIRALA NOVI JORK

VSAK ČETRTEK OB 20. URI ORFEJČKOVA LESTVICA POSKOČNIH 5

1. PEKLENSKI MUZIKANTJE - Podaj roko
2. PETOVIA KVINTET - Ena je le domovina
3. Ans. TIK TAK - Le ljubezen prinaša svoj čar
4. Ans. PLUS - Pravo dekle
5. Ans. ŠTRAVS - Mamina sivka

Glasujem za:

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Tel. številka: _____

Glasujete lahko tudi na www.radio-ptuj.si ali Facebook – Luka in Pepi

Glasovnico pošljite na dopisnici na naslov: Mega Marketing d.o.o., p.p.13, 2288 Hajdina

Ormoško • Občine so že oklestile decembrski praznični program

Gotovo je le, da bodo središča okrašena

Negotovost prežema vsako poro življenja v letu 2020. Pričakovanja, da bi poslednji mesec prinesel možnosti za veselje in druženje, iz dneva v dan kopnijo. Tako tudi na ormoškem koncu krčijo predviden program praznovanja.

V Središču ob Dravi bo zasijalo 5.000 lučk

V preteklem letu je za veselo decembrsko dogajanje občina poskrbela z organizacijo kar osmih dogodkov. Izdelovali so se venčki, vršile so se predstavitev in druženja z občinskimi društvi, najmlajše pa so obiskali vsi trije dobri možje. Ob osrednjem dogodku prazničnega decembra je gledališka skupina pripravila prihod Miklavža, ki je pridne otroke nagradil z darili. Na dogodku pa so tudi prižgali praznično razsvetljavo. Za letos pa kaže, da se bodo omejili na okrasitev. »Glede na situacijo z virusom ne planiramo dogodkov. Bomo pa poskrbeli za praznično okrasitev občine. Okrašen bo trg pred občino, na cestni razsvetljavi bodo nameščeni svetlobni okraski. V začetku decembra bomo prižgali skupno 5.000 lučk,« so povedali na občini Središče ob Dravi.

Edino dejanje, ki ga občine lahko z gotovostjo napovedo za letošnji december, je praznična okrasitev. Na vseh občinah na ormoškem koncu so zagotovili, da bodo v vsakem primeru poskrbeli za praznično okrasitev z lučkami. Središča občin bodo zažarela že v začetku decembra, v Svetem Tomažu in Središču ob Dravi v enakem obsegu kot lani, v Ormožu pa se bodo

izdatneje potrudili. »Dodali bomo nove svetlobne efekte in noveletno razsvetljavo tako v mestu kot tudi po krajevnih skupnostih. Okrasitev bo bogatejša kot prejšnja leta. V samem Ormožu bomo okrasili veliko noveletno jelko, drsališče, grad, mestno jedro in ulice, okrasili pa bomo tudi krajevne skupnosti,« so povedali na občini Ormož.

Če se bo lahko praznovalo, se bo v manjšem obsegu

Na občini Središče ob Dravi decembrskih dogodkov ne načrtujejo, v Svetem Tomažu napovedujejo, da bodo organizirali vsaj prihod Božička z obdarovanjem za otroke. Seveda zgolj pod pogojem, da

bodo ukrepi dogodek dopustili. Na občini Ormož medtem za zdaj še ostajajo optimistični. V začetku decembra bo na sporedu odprtje drsališča v velikosti 200 m², ki bo postavljeno za Glasbeno šolo Ormož na začetku parka, sledili pa bodo še štirje dogodki. »Načrtujemo odprtje Severolandije, tudi dve gledališki predstavi za otroke in Slavnostni koncert Glasbene šole Ormož. Silvestrovanje na prostem pred Grajsko pristavo Ormož bo izvedeno, glasbena skupina še ni določena, bo pa zabavna,« so načrte razkrili na občini Ormož. Vse dogajanje bo potekalo pod organizacijo zavoda za turizem, sodelovali pa naj bi Osnovna šola Ormož in Glasbena šola Ormož. K sodelovanju bi povabili tudi druge zavode in ustanove.

Predviden program je za letošnje leto zelo optimistično naravnano, glede na preteklo leto pa ...

V preteklem letu je bil v Ormožu kot največji občini na tem območju tudi najbogatejši praznični program. Zvrstilo se je kar deset dogodkov, ki jih je obiskalo tudi do 1000 udeležencev. Vodil in koordiniral jih je Javni zavod za turizem, kulturo in šport Ormož ob sodelovanju Občine Ormož, drugih zavodov, ustanov, društev in posameznikov. »Imeli smo dva osrednja dogodka, in sicer: odprtje drsališča z artistično predstavo in prižigom lučk in slavnostni jubilejni koncert Glasbene šole Ormož, ki je privabil publiko od blizu in daleč. Za vse dogodke, torej drsališče, Severolandija in silvestrovanje smo namenili skupaj 21.793 evrov. Pridobljenih je bilo tudi nekaj sponzorskih sredstev, da se je lahko izvedlo tako bogato dogajanje,« so navedli na Občini Ormož. Čeprav so obeti glede na preteklo leto tudi v Ormožu mnogo skromnejši, pa še te načrte lahko prekriža epidemija. Vsaj lučke si bomo lahko ogledovali.

Karmen Grnjak

Fotografija je simbolična.

Foto: Arhiv ŠT

Zeleni nasveti**Namesto solate v skledi**

Solata je zagotovo zelenjadnica številka 1 na naših vrtovih in je zagotovo še dolgo ne bo katera druga vrtnina izrinila iz naših src. Kljub temu pa lahko danes posejemo tudi nekatere druge rastline in na manjši površini, predvsem pa v kratkem času pridelamo zelene liste, ki jih ravno tako lahko pojemo v solati. Zakaj bi sejali še kaj drugega, če pa je solata tako dobra, pa tudi pridelati jo je dokaj enostavno? Vedno je zanimivo sejati tudi nekaj novega.

Med spodnjimi opisanimi pa je vse možno sejati še sedaj, posebej v lonce in v rastlinjake. V kriznih časih, kot so sedaj, pa nudijo našemu zdravju prav to, kar potrebujemo, večjo odpornost za boj s težavami zime.

Zimski portulak

Je sorodnik dokaj neprijetnega plevela, ki na vrtu naredi velike rozete z okroglimi, temno zelenimi in odebeljenimi listi. Je pa tudi sorodnik cvetoče enoletnice, ki je bila nekoč zelo priljubljena za prekrivanje manjših gredic. A oba toliščaka, portulaka sta poletni rastlini, ki uživata na soncu in na vročini. Užiten toliščak se od svojega nekoliko nadležnega sorodnika razlikuje samo po barvi in velikosti listov.

Zimski toliščak ali vrtni mokrič pa se od svojih soimenjakov razlikuje precej. Njegovi listi so mehki, nežni, srčasti, raste v rozetah. Uspeva samo pri nižjih temperaturah, v vročini kar izgine. V listih pa se skriva pravi zaklad vitaminov in mineralov. Rastlina deluje antibiotično, preprečuje skorbut, je diuretik in pospešuje odvajanje vode, čisti telo. Listi so tudi bogat vir askorbinske kisline (C- vitamin), ki je zelo pomembna za krepitev imunskega sistema. Presno stiskan sok iz listov se lahko uporablja za pospeševanje mokrenja in proti kašlju. Vsebuje tudi veliko železa in vitamina A, ima pa zelo nizko kalorično vrednost. Odlična rastlina za današnji čas torej.

Užitni toliščak sejemo direktno na stalno mesto, vrstice naj bodo 20 cm narazen, v vrsti pa je lahko sejani na gosto. Že šest tednov po setvi začnemo rezati pridelek, ki ga uporabljamo kot svež, poživiljajoč dodatek vsem solatam, lahko ga jemo tudi kot špinačo ali stisnemo v sok.

Toliščak ne potrebuje posebne nege, vsekakor ga lahko sejemo tudi na nepognojene gredice. Po rezi se hitro obraste. Je pa tudi zanimiva in odlična rastlina za setve v lončkih na balkonih in terasah.

Zanimiv okus bo popestril in poživil zimsko prehrano, ki je bolj revna, kar se tiče svežih vitaminov in mineralov. Zato si le posejte vrstico ali dve te zanimive rastline.

Foto: Miša Pušenjak

Rukola in azijske listnate rastline

Rukola in azijske listnate rastline so skupina rastlin iz rodu križnic. Tudi te sejemo za uživanje predvsem v svežih solatah, pogosto samo kot dodatek že znanim solatam, narezkom, seveda pa jih lahko tudi stisnemo v presne sokove ali uživamo kot špinačo.

Za križnice je značilno dvoje. Najprej, da so to rastline kratkega in hladnega dneva in jih v poletni vročini na vrtu ne sejemo. V tem primeru se ne bomo mogli znebiti najbolj zoprnega škodljivca križnic, malega črnega hroščka bolhača. Poleg tega skupina križnic v poletni vročini rada zelo hitro zacveti. Poleti in jeseni ter ponovno spomladi pa jih lahko večkrat režemo.

Gredico za setev azijskih listnatih rastlin in rukole (le-ta je pravzaprav samo prva taka križnica, ki smo jo v Sloveniji spoznali) pripravimo plitvo, v tem primeru pa jo lahko pognojimo z 1-2 l komposta/m². Vendar gojimo samo v primeru, da ni bila predhodna vrtnina pognojena z drugimi organskimi gnojili. Sejemo v vrstice 20 cm narazen, v vrsti pa tako kakor vse berivke sejemo dokaj na gosto. Tri tedne po setvi liste že prvič porežemo. Vedno režemo tako, da ne poškodujemo sredic, srčkov rozet. Potem bo pridelek možno porezati večkrat.

Ko nam spomladi začnejo delati škodo bolhači, je edina rešitev zastreti tla s pokošeno travo. Seveda pa se lahko sprijaznimo tudi z luknjicami na listih, saj niso strupene.

Kot vidite, lahko v kratkem času iz semena dobimo okusne, raznovrstne solate tudi zdaj. Azijske listnate rastline, predvsem pa divja rukola, pa tudi zimski toliščak so lahko tudi v neogrevanem rastlinjaku celo zimo. V najkrajših in najhladnejših dnevih leta se sicer ne obraščajo, režemo pa jih lahko zelo hitro spomladi.

Še vedno je čas za sajenje česna in tudi čebulčka. Tudi jari, spomladanski česen je bolje saditi jeseni. Vsekakor bolje izkoristi zimsko vlago, se dobro ukorenini pred prvo spomladansko vročino in ima zato tudi višji pridelek. Ne pozabite pa, da ga razstročkamo, razdelimo tik pred sajenjem.

Še vedno svetujem uporabo bakterije *Bacillus amyloliquifaciens*, ekološki pripravek z imenom Rasti P in alg. Letos je bilo veliko težav z gnitjem česna, zato je tako razkuževanje zelo priporočljivo. Bakterija se naseli na strokih in rastočih koreninah, tako da glivice gnitja (bela, siva plesen ...) ne morejo rasti in uničevati korenin. Pripravek je najbolje raztopiti v topli vodi (po navodilih) zvečer pred sajenjem. Stročke v njem namakamo 15-20 minut in jih še mokre posadimo. Ni nevaren za naše zdravje, stroke lahko sadimo celo brez rokavic. Če se odločite zanj, v isti vodi namočite tudi čebulice spomladi cvetočih tulipanov, narcis ..., s preostalo vodo pa zalijte sivko ali druge trajnice.

Miša Pušenjak

Kaj bomo danes jedli Pripravila: **Alenka Šmigoc Vinko**

TOREK	SREDA	ČETRTEK	
prežganka, testenine v paradižnikovi omaki, motovilec v solati, jabolčni zavitek	porova kremna juha, pečena rebra, dušeno rdeče zelje, pražen krompir, kompot	jota s kislo repo in prekajenim mesom, lena gospodinja	
PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK
cvetačna kremna juha, sojini polpeti, solata, jogurtove miške	vampi, pražen krompir, solata, sadje	gobova juha s porom, piščančji zrezki z zelenjavo, zelena solata, marmorni šarkelj	svinjski paprikaš, testenine, solata, puding

Gobova juha s porom

Sestavine: 2 pora, 500 g krompirja, 1 žlica moke, 2 žlici olja, 2 žlici smetane, 1 žlica sesekljanih suhih jurčkov, 5 dl zelenjavne osnove, sol, majaron.

Por očistimo; beli in rumeni del narežemo na kolesca. Na olju nekaj časa pražimo narezan por. Dodamo ščepec sladkorja in pokrijemo. Dušen por potresemo z moko in zalijemo z vročo zelenjavno jušno osnovo. Dodamo na kocke narezan krompir, sesekljane gobe in majaron. Počasi kuhamo 15 do 20 minut. Juho odstavimo in izboljšamo s smetano.

Piščančji zrezki z zelenjavo

Sestavine: 500 g piščančjih prsi (4 zrezki po 125 g), 700 g krompirja, 150 g rdeče paprike, 200 g bučk, 1 večja čebula, olje, sol po okusu, sol in mleti poper po okusu, 130 g naribanega sira.

Krompir olupimo, splaknemo in narežemo na četrtine. Papriko prerežemo na pol, jo očistimo semen, operemo pod tekočo vodo in narežemo na grizljaj velike koščke. Bučko olupimo in narežemo na približno 3-5 mm debele kolobarje. Čebulo olupimo in narežemo na večje (debelejše) kose. Vso zelenjavo stresemo v pekač, prelijemo s približno 40 ml olja, solimo in popramo po okusu, dobro premešamo in porazdelimo po pekaču. Piščančje zrezke začimimo z začimbno mešanico za piščančje meso ali pa zgolj posolimo in popramo in jih položimo čez zelenjavo v pekaču. Pečemo pri 180 stopinjah Celzija 60 minut. Deset minut pred koncem po zrezkih posujemo nariban sir in pečemo do konca.

Pri nakupu izberite sadje z znakom »izbrana kakovost – Slovenija«

Najboljše sadje se ponaša z znakom »izbrana kakovost – Slovenija«

Ko posežemo po sadju za osvežitev, svojem najljubšem smutiju, sadni sladici ... želimo sočen, svež in poln okus. Na policah trgovin lahko izbiramo v široki ponudbi sadja od blizu in daleč. Kaj je najboljša izbira? Odgovor na vprašanje je preprost: sadje z znakom »izbrana kakovost – Slovenija.« Kakovostno, lokalno, preverjeno.

Naša super hrana, naše super sadje

Da bi kot potrošniki lažje prepoznali kakovostno hrano, je bila vzpostavljena nacionalna shema kakovosti, imenovana »izbrana kakovost«. Z namenom promocije lokalno pridelane in predelane hrane je zaživel še nacionalni projekt »Naša super hrana«, ki je skupni projekt države ter sektorjev pridelave in predelave hrane. Poleg sektorja sadja so v shemo »izbrana kakovost« doslej pristopili še pridelovalci in predelovalci iz sektorjev mesa in mleka. Znak »izbrana kakovost – Slovenija« je torej namenjen tistim kmetijskim pridelkom oziroma živilom, ki so pridelani in predelani v Sloveniji. Z nakupom sadja, ki je označeno z znakom »izbrana kakovost – Slovenija«, imamo potrošniki zagotovilo, da je sadje višje kakovosti in da je bil izveden dodatni nadzor pridelave in predelave. Zato lahko proizvodom, ki so označeni z znakom »izbrana kakovost – Slovenija«, zaupamo. Vključevanje pridelovalcev ali predelovalcev sadja v shemo »izbrana ka-

kovost« je prostovoljno. Znak »izbrana kakovost – Slovenija« lahko uporabljajo samo tisti, ki so pridobili certifikat.

En znak kot potrditev skladnosti s standardi

Znak »izbrana kakovost – Slovenija« začne »zoreti« pri pridelovalcih sadja, saj morajo ti zagotavljati pridelavo po točno določenih kriterijih. To pomeni, da mora poleg pridelave in predelave v Sloveniji in izvedenih dodatnih kontrol sadje dosegati optimalno stopnjo topne suhe snovi, lupinarji pa ustrezati zahtevam glede vsebnosti vlage. Upoštevati morajo omejitve glede gnojenja, vnosa dušika v tla in širino herbicidnega pasu in tudi optimalen čas za obiranje sadja, na drugi strani pa zagotavljati, da ima vso uporabljeno sadje certifikat »izbrana kakovost – Slovenija«. Ob tem morajo upoštevati, da vse druge sestavine, ki niso proizvedene v Sloveniji (sladkor, čokolada, začimbe,...), ne smejo presegati 25-

stotnega deleža proizvoda. Pridelovalci in predelovalci sadja se z vstopom v shemo »izbrana kakovost« prostovoljno zavežejo k zagotavljanju nadstandardnih kriterijev. Vsi, ki so vključeni v shemo »izbrana kakovost«, vodijo zapise in evidence po posameznih krite-

rijih. Njihovo delovanje je podvrženo dvostopenjskemu nadzoru. Na prvi ravni gre za lastno, notranjo kontrolo v obratih vseh deležnikov v verigi, na drugi stopnji pa zunanjo kontrolo izvajajo neodvisne organizacije za ugotavljanje skladnosti.

Ko naša izbira obrodi dobre sadove

Poseganje po izdelkih z znakom »izbrana kakovost – Slovenija« pomeni podporo slovenskim pridelovalcem in slovenski prehranski industriji, ki zaposluje več kot 90 tisoč ljudi. S tem potrošniki sklenemo krog dobrega, saj omogočamo, da pridelovalci in predelovalci na police še naprej umeščajo visokokakovostno hrano slovenskega porekla. Ta pa vsem nam omogoča višjo kakovost življenja. Naj vas pri izbiri vodi slogan nove promocijske kampanje za sadje: »Najboljše imamo doma.«

Znak »izbrana kakovost – Slovenija« označuje izdelek preverjene kakovosti.

~ NAŠE SUPER SADJE ~

www.nasasuperhrana.si nasasuperhrana

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO
IN
SLOVENSKI PRIDELOVALCI
IN PREDLOVALCI SADJA

Najboljše imamo doma

Znak "Izbrana kakovost - Slovenija"
na sadju zagotavlja:

- dodatne kontrole,
- višjo kakovost,
- pridelavo in predelavo v Sloveniji.

Preverjeno odlično!

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**
IN
**SLOVENSKI PRIDELOVALCI
IN PREDELOVALCI SADJA**

~ NAŠE SUPER SADJE ~

www.nasasuperhrana.si [nasasuperhrana](https://www.facebook.com/nasasuperhrana)

Naročite Štajerski TEDNIK

Vsak naročnik dobi:

- 20% popust pri malih oglasih
- revija STOP (spored)
- brezplačne priloge Štajerskega tednika (Kakovost bivanja, Avtodrom, Slovenske počitnice, Gremo na počitnice, Stotin, Kronika leta ...)
- poštna dostava.

Dvakrat tedensko aktualni dogodki iz Spodnjega Podravja s Prlekijo ter pregled dogajanja v Sloveniji in po svetu.

NAROČILNICA ZA Štajerski TEDNIK

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Davčna številka: _____

Telefon: _____

Datum naročila: _____

Podpis: _____

RADIO TEDNIK Ptuj d.o.o.
Osojnikova c. 3
2250 Ptuj

TOMI MEGLIČ
Ujet v spremstvu neznane svetlolaskе

SEBASTIAN
Oboževalki trdili, da sta z njim noseči

HELENA BLAGNE
Zlorabili so njeno ime

SLOVENSKE ZVEZDE
Kako skrbijo za kondicijo?

JUAN CARLOS
Nov škandal bivšega kralja

VSAK PONEDELJEK
razgaljamo slavne

Velika zbirka izkušenj, kako obvarovati zdravje

MOJ ČUDEŽNI NASVET

SRHLJIVO PRIČEVANJE SLOVENKE Z DUNAJA

Ne spreglejte v novi Zarji Jani

Na izbranih prodajnih mestih na voljo v kompletu s časopisom **Novice Svet24**, za samo **1,99 EUR** in v kompletu z revijo **Novice Lady**, za samo **1,99 EUR**. **Vsak torek!**

Lepi spomini ne bledijo!

Spomnite se dogodkov, ki so zaznamovali vas ali vaše bližnje, in si naročite arhivsko številko Štajerskega tednika zase ali jo kot izvirno in unikatno darilo podarite sorodniku, znancu!

Ker temelji prihodnosti ležijo v preteklosti!

Naročila: tajništvo družbe Radio-Tednik Ptuj, tel. 02 749 34 10. Cena izvoda z darilno embalažo je zgolj 15 evrov, za naročnike Štajerskega tednika pa 10 evrov.

SLIKOVNA KRIŽANKA **MARUŠA**

	AVTOR: DUŠAN KOVAČIČ	ODDIH, PREMOR	ROPOTAJOČI NAVJUŠKI REKVIZIT Z ROČAJEM	ODBOJ SVETLOBE OD POLIRANE POVRŠINE	ZLATA OGNJANOVIC	PLANETOID	
	PRIPOVEDNISTVO						
	VESELJE, SREČA						
	EVROPSKA GOSPODARSKA SKUPNOST				TANJA RIBIČ MASCOBNO TKIVO PRI PRAŠKIH		
	TKIVO, KI POKRIVA DEL ČELJUSTI OB ZOBEH						
	PRILOGA JEDEM Z ZARA KONSTITUCIJA					MESTO V ZILJSKI DOLINI NA KOROSKEM, HERMAGOR	
TANKA VOŠČENA PREVLEKA NA LISTJU IN SADEŽIH, POPRH	VNETJE SAPNIC	NADLEŽNA ŽUŽELKA OSNOVNO ŽIVLO AZIJEV		EMAJL		NICK NOLTE	GOMOLI, KI V TROPIH NADOMESČA KROMPIR
NEOSTRO VIDNA MEJA			AMERIŠKI PISATELJ LEVIN (DEČKI IZ BRAZILJE)	KDOR IMA S KOM ISTO IME BLAŽENOST, MIR			PUSTO-LOVŠČINA
GLAVNO MESTO KOSOVA					BAROČNI DVOREC PRI PTUJU		ZLATO JABOLKO
ZAČIMBNA RASTLINA, KI PASE K MESU						HENRIK NEUBAUER NAŠE ŽELEZARSKO MESTO	RDEČA CVETLIČNA SLAVILNA LIRSKA PESEM
HINKO NUČIČ		OBER GORATA ZVEZNA DRŽAVA V ZDA		VETRNI PRITOK S KAPUČO			NIKELJ
JAVNA, MONTAŽNA, ATRUSKA ...				VOLTAMPER	UČENJAK		LASTNIK
NAŠ UMETNOSTNI ZGODOVINAR (EMILIJAN)				ZDRAVKO OCVIRK	NEMŠKI AVTOMOBIL		NAŠ STAND-UP KOMIK (TADAJ)
ŠPANSKI NARODNI JUNAK		TRANS, EKSTAZA				NAŠ GRAFIK IN SLIKAR (VLADIMIR) KALČI	
SEDMA GRŠKA ČRKA		VRV IZ KONOPLJE					JAKOV GOTOVAC: ? Z OMEGA SVETA
MOČEN VETER OB NEURJU		ALENKA KEJŽAR		PULJSKI AMFITEATER AMERIŠKI IGRALEC (ROBERT)			VELIKA VALJASTA POSODA ZA VINO
AVSTRJSKI PISATELJ (FRANZ THEODOR)				AM. IGRALKA MacGRAW NEKD. PREDSEDNIK ZDA (RONALD)		DOBA, VEK	REŽISER POTOČNIK RIMSKI DRŽAVNI ZAKLAD
					GL. MESTO WALESA ČRNKASTA MORSKA RIBA	PORTUGAL. OTOČJE V ATLANTIKU	
	DUKE ELLINGTON			POLITIK DŽUBAN RAZLIČICA IMENA ROBERT			PERZIJSKI KRALJ
	ZUPNIJA					RIMSKI BOG SMRTI SVEDSKI PESNIK HANSSON	NADMORSKA VISINA
	BESEDA ALI STAVEK, S KATERIM SE ZAČNE POGOVOR						NATRIJ
	SPRETNOST PROMENJANJE SMISLA ZAKONOV						RUSKO VOJAŠKO LETALO
	DNEVNO PLAČANO DELO NA KMETIJI						MESTO V ZAHODNI SIBIRIJI SLOVENSKE ŽELEZNICE
						NAŠA PEVKA IN PIANISTKA (TANJA)	

? CSOKOR, Franz Theodor - avstrijski pisatelj, ERAR - rimski državni zaklad, ERUDIT - učenjak, GAVUN - majhna črnkasta morska riba

Za šankom

... In so šteli in šteli ...

Že res, da so Združene države Amerike večje od Slovenije – pri njih je z enega konca na drugega časovna razlika osem ur, pri nas pa to razliko štejejo v minutah –, toda da jim še danes, ko vam pišem svoje umnosti (petek opoldne), četrti dan po volitvah (ki so se pravzaprav v dopisni obliki pričele že pred mesecem), ni uspelo prešteti glasovnic in svojim volivcem povedati, kdo jih bo odslej vodil, pa je že malce tra(m) pasto. Glasove štejejo po državah in v Alaski, ki ima tričetr milijona prebivalcev, so jih doslej prešteli polovico! Saj res, da je ta zamrznjena država z volilnega stališča nepomembna, a ker vsak glas šteje, bo treba tudi tamkajšnjim preševalcem malce podkuriti (mogoče tudi dobesedno, saj je tam toplo ognjišče zlata vredno!).

Vse skupaj se vleče kot kakšna nadaljevanka. Na misel mi je prišlo ameriško Mestece Peyton. Ki se je začelo še v časih črnebele televizije, pa se potem krepko zavleklo v barvito obdobje. (Na Slovenskem smo z ogledi nadaljevanke odnehali tam nekje pri 300. delu, pa se je nadaljevanka vlekla vse do številke 514.) In podobno je s tem ameriškim volilnim štetjem. Ki pa mogoče ni tako razvlečeno po naključju. V tem času je namreč Amerika na vseh svetovnih časopisnih naslovnica, v vsakih poročilih raznorazni strokovnjaki (in „strokovnjaki“) umujejo o tem, kdo bo v Beli hiši – Američani pa so itak že bolešno nagnjeni k temu, da se o njih čim več govori.

Saj se nam mogoče fučka za to, ali bo Melanija srečna z Donaldom v Beli hiši ali v nekem steklenem stolpu, a žal je Amerika z denarjem uspela ves svet prepričati, da je tam zbrana vsa pamet tega sveta. In se ima za središče demokratičnosti. Izvoznica demokracije med nas, nekulturne barbare. Če je treba, tudi z orožjem – s tanki, bombami, letalskimi napadi ... Predvsem pa – in to je njena najuspešnejša pot – s svojo „kulturo“, s katero zastuplja ves svet. Kultura hamburgerjev, popkorna, kokakole, holivudskih filmov in pogrošne popmuzike. Slovenci smo zadnja štiri leta prepričani, da smo del tega sveta, ker imamo Slovenko v Beli hiši. Pa sem nekje zasledil, da v vseh teh štirih letih ni našla časa, da bi se srečala z rojaki, ki živijo v ZDA. Četudi smo včasih rekli, da je ameriški Klivlend drugo največje slovensko mesto ... Požvižga se Amerika na Slovenijo kljub našemu ritolizništvu!

Vaš (umni) Pepek

Z GLASBO DO SRCA

Bodite v Marjanovi družbi vsako sredo med 20. in 24. uro na radiu Ptuj.

www.radio-tednik.si

Tednikova nagradna razrezanka • Kaj je na fotografiji?

Foto: ČG

Da boste lažje ugotovili, vzemite v roke škarjice, razrežite fotografijo po črtah in nato na novo sestavite kvadratke ter jih nalepite na papirnato podlago. Pravilno sestavljeno razrezanko s svojimi podatki pošljite na naslov Radio-Tednik, d. o. o., Osojnikova 3, 2250 Ptuj, do ponedeljka, 16. novembra. Lahko jo tudi fotografirate (skupaj s kupončkom z izpolnjenimi osebnimi podatki) in jo pošljete na elektronski naslov: tednik@radio-tednik.si.

Izmed tistih, ki nam boste poslali pravilno sestavljeno fotografijo z izpolnjenim kupončkom, bomo vsak teden izžrebali dobitnika praktične nagrade.

Podarja jo Radio-Tednik Ptuj. Zdaj pa veselo na delo! Srečna izžrebanka Tednikove nagradne razrezanke je: **Zarja Furman**, Žetale. Nagrado prejme po pošti. Iskrene čestitke!

Štajerski **TEDNIK**

Tednikova nagradna razrezanka - kuponček

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Najboljše imamo doma

Raznolikost slovenskih pokrajin nam daje bogastvo sezonskega, lokalno pridelanega sadja, ki je skrbno obrano, ko je primerno zrelo in v najkrajšem času najde pot do naše mize.

Uživajmo lokalno sezonsko sadje!

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**
IN
**SLOVENSKI PRIDELOVALCI
IN PREDELOVALCI SADJA**

~ NAŠE SUPER SADJE ~

www.nasasuperhrana.si nasasuperhrana

Pro SIGMA PLUS®

ČISTILNE NAPRAVE in RABA DEŽEVNICE

PREDNOSTI ZA VAS:

- številni zadovoljni kupci,
- monolitna izvedba,
- 20 - letne izkušnje,
- poštena cena in kvaliteta,
- Made in Germany,
- do 35 let garancije.

www.dezevnica.si
www.cistilne-naprave.si

SONČNA ELEKTRARNA ZA LASTNO RABO

PREDNOSTI ZA VAS:

- energetska neodvisnost,
- 10-letne izkušnje,
- plačate le razliko med porabljenim in proizvedeno energijo,
- Made in EU,
- preprosta in hitra izvedba

www.solarna-tehnologija.si

BREZPLAČNI TELEFON
080 88 55

TOREK 10. november

7:30 Glasbena osmica (slo.)
8:00 Utrip Ormoža
9:05 Dubioza kolektiv
9:55 Kuhinja
10:20 Obzornik TV Dravograd
10:50 Športni klubi in društva
11:10 Čista umetnost - november
11:25 Povabilo na kavo: Rudi Ringbauer
12:25 Ptujka kronika
12:45 Mura Raba, 3. del
13:00 Različni koraki, enake poti 3. del
13:20 Pomurski tehnik
13:45 Sport(n)o: Vida Rudolf
14:10 Videostrani
17:30 Kuhinja
18:00 Ptujka kronika
18:25 Glasbena osmica (tuja)
18:55 Proslava ob dnevu suverenosti
19:40 Povabilo na kavo: Bojan Tofant
20:00 Ptujka kronika
20:25 Čista umetnost - november
20:40 Glasba za vse
21:10 Pogled nazaj
21:30 Povabilo na kavo: Boris Krabonja
22:00 Ptujka kronika
22:25 Zadnji človek na svetu
00:15 Videostrani

ČETRTEK 12. november

7:30 Glasbena osmica (slo.)
8:00 Obzornik TV Dravograd
8:30 Kuhinja
8:55 Zadnji človek na svetu
10:25 Proslava ob dnevu suverenosti
11:10 Dubioza kolektiv
12:00 Ptujka kronika
12:25 Pogled nazaj
12:45 Čista umetnost - november
13:00 Športni klubi in društva
13:20 Mura Raba, 4. del
13:40 Moja dežela, lepa in gostoljubna
14:40 Videostrani
17:30 Kuhinja
18:00 Ptujka kronika
18:25 Portal
18:35 Čista umetnost - november
18:50 Glasba za vse
19:20 Sport(n)o: Tamara Zidanšek
19:45 Cesarsko kraljevi Ptuj
20:00 Ptujka kronika
20:30 Glasbena osmica (tuja)
21:00 Sport(n)o: Katja Babic
21:25 PNK: Peter Vesenjsek
22:00 Ptujka kronika
22:25 Pogled nazaj
22:45 Športni klubi in društva
23:05 SLOVEnotika
00:15 Videostrani

SREDA 11. november

7:30 Glasbena osmica (tuja)
8:00 Kuhinja
8:25 Mura Raba, 3. del
8:45 Utrip Ormoža
9:50 Pomurski tehnik
10:15 Obzornik TV Dravograd
10:45 Športni klubi in društva
11:05 Moja dežela, lepa in gostoljubna
12:00 Ptujka kronika
12:25 Različni koraki, enake poti 3. del
12:40 Čista umetnost - november
12:55 Športni klubi in društva
13:15 Pogled nazaj
13:35 Proslava ob dnevu suverenosti
14:25 Videostrani
17:30 Kuhinja
18:00 Ptujka kronika
18:25 Glasbena osmica (slo.)
18:55 Pogled nazaj
19:15 Čista umetnost - november
19:30 Športni klubi in društva
19:50 Dok. film o dr. Ljudevitu Pivku
20:00 Ptujka kronika
20:25 Zadnji človek na svetu
22:00 Ptujka kronika
22:25 Dubioza kolektiv
23:15 Glasba za vse
00:05 Videostrani

Ptujka televizija PtTV, T: 031 684 808, info@pttvtv, www.pttvtv

Mamica je kakor sonček,
srček njen je zlat,
kakor žarek, ki posije
od nebeških vrat.

SPOMIN

Danes, 10. 11. 2020, mineva pet let, odkar te več ni med nami, draga mamica

Pavla Polajžer

IZ ZIDANŠKOVE ULICE 19A, PTUJ

Hvala vsem, ki jo ohranjate v lepem spominu.

Hčerka Nataša z družino

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družji nas.
So vezi močnejše,
brez pomena zanje
so razdalje, kraj in čas.

OSMRTNICA

Z žalostjo v srcu sporočamo, da se je v 88. letu od nas poslovila naša draga

Katarina Milošič - Katica

NA POSTAJO 9

Od nje se bomo poslovili v ožjem družinskem krogu na hajdinskem pokopališču.

Žalujoči: njeni najdražji

Snemanje porok

BK PRODUKCIJA

BK Produkcija
Tržaška cesta 65, 2000 Maribor
info@bkprodukcija.si
031/344-639

www.bkprodukcija.si

uresničujemo sanje in pišemo zgodbe z vami

For special people with Love

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

MELANIA TRUMP
Je Slovenija pripravila edinstveno priložnost Slovenke v Beli hiši?

SANDI OSOJNIK
Uporniški župnik o zapiranju cerkva in duhovnikov brez mask

VLADIMIR PREBILIČ
Obramboslovec o teroristični ogroženosti Slovenije in zapiranju meja

DOMEN GORENŠEK
Odvetnik o zmerjanju zdravnikov z mazači in sovražnem govoru levice

IZ NOVE ŠTEVILKE

Umri so

Leopoldina Kores, roj. Plementaš, Medvedce 14, roj. 1948 – umrla 29. oktobra 2020; Ignac Herga, Gabrnik 28, roj. 1923 – umrl 29. oktobra 2020; Vincenc Brumen, Sakušak 75, roj. 1951 – umrl 29. oktobra 2020; Ana Kovačec, roj. Čeh, Juršinci 54, roj. 1939 – umrla 29. oktobra 2020; Ivan Emersič, Ptuj, Trubarjeva ul. 1, roj. 1946 – umrl 29. oktobra 2020; Feliks Glažar, Podlehnik 22a, roj. 1940 – umrl 30. oktobra 2020; Kristina Medik, roj. Munda, Kicar 80b, roj. 1929 – umrla 31. oktobra 2020; Ivana Stojanovič, roj. Haložan, Ptuj, Volkmerjeva c. 10, roj. 1936 – umrla 31. oktobra 2020; Terezija Pulko, roj. Bombek, Hajdoše 11b, roj. 1930 – umrla 31. oktobra 2020; Ljubo Klemenčič, Vičanci 72b, roj. 1957 – umrl 31. oktobra 2020; Marija Kurboš, roj. Notersberg, Krčevina pri Vurbergu 149b, roj. 1932 – umrla 31. oktobra 2020; Vida Šmigoc, roj. Turkuš, Štuki 8, roj. 1934 – umrla 1. novembra 2020; Janez Kosi, Sp. Ključarovi 19, roj. 1933 – umrl 1. novembra 2020; Terezija Bratušek, roj. Prašnički, Paradiž 32, roj. 1932 – umrla 1. novembra 2020; Ana Jurgec, roj. Arbeiter, Gradišča 28b, roj. 1936 – umrla 31. oktobra 2020; Janez Hvala, Veliki Okič 40, roj. 1940 – umrl 1. novembra 2020; Vladimir Kotnik, Cunkovci 1a, roj. 1948 – umrl 1. novembra 2020; Peter Kokol, Dornava 61a, roj. 1964 – umrl 1. novembra 2020; Zelimir Ante Gojceta, Lancova vas 15f, roj. 1942 – umrl 1. novembra 2020; Ana Milošič, roj. Miložič, Vareja 30, roj. 1938 – umrla 2. novembra 2020; Katarina Pušaver, roj. Zajc, Cirkovce 30, roj. 1935 – umrla 2. novembra 2020; Ana Vtič Judež, roj. Vtič, Ptuj, Petrovičeva ul. 1, roj. 1935 – umrla 2. novembra 2020; Rudolf Ringbauer, Ptuj, Ciril-Methodov drevored 17, roj. 1931 – umrl 2. novembra 2020; Ana Tetičkovič, roj. Belšak, Videm pri Ptuj 5c, roj. 1941 – umrla 3. novembra 2020; Frančišek Primožič, Markovci 72, roj. 1927 – umrl 4. novembra 2020; Marija Drevenshek, roj. Lozinšek, Tržec 44a, roj. 1941 – umrla 3. novembra 2020; Katarina Milošič, roj. Slana, Ptuj, Na postajo 9, roj. 1933 – umrla 3. novembra 2020; Marija Vesenjsek, roj. Roškar, Strmec pri Polensaku 6a, roj. 1938 – umrla 4. novembra 2020; Marija Janežič, roj. Kučič, Miklavž pri Ormožu, Krčevina 18, roj. 1933 – umrla 4. novembra 2020.

Štajerski **TEDNIK**
v digitalni knjižnici:
www.dlib.si

Mali oglasi

STORITVE

SREDA JE DAN ZA ZVEZDE

Vsako sredo

Štajerski **TEDNIK**

www.tednik.si

Stajerskitednik

Stajerskitednik

TOREK, 10. november

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Stoperice-Veselimo se prijatelji
10:30 Gostilna Pr Francet
11:30 Oddaja o starodobnikih
12:00 Video strani
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 90 let PGD Desenci
20:00 Mi in zdravje - v živo
21:05 Veseloigra - Gazda tote hiše sn jaz
23:00 Video strani

SREDA, 11. november

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 21. praznik Občine Hajdina
10:00 1. Prepoljske vaške igre
11:15 210 let šolstva v Staršah
12:50 Video strani
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Dobrodelni koncert v Staršah
19:30 Lokalni utrip občine Miklavž
20:00 Oddaja ob prazniku Občine Hajdina
21:00 Gostilna da za rundo
23:00 Video strani

PROGRAMSKI NAPOVEDNIK

TV program v živo tudi preko spleta: www.siptv.si

Uredništvo: Dornava 116d, 2252 DORNAVA; info@siptv.si
kontakt: 02 754 00 33; 041 618 044; www.siptv.si

ČETRTEK, 12. november

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Festival za naj mladi ansambel
10:30 24. dobrodelni koncert Karitas
12:30 Video strani
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Športnik leta MO Ptuj 2019
20:00 Zimska opravila na Polensaku
22:00 Utrip Ormoža
23:00 Video strani

PRODAJAMO razcepljena bukova drva vseh dimenzij in bukovo hlodovino ter zelo kakovostne smrekove pelete, brezplačna dostava, ugodna cena. Danilo Horvat, s. p., Moškanjci 1d. Tel. 051 667 170.

KMETIJSTVO

KUPIMO traktor, traktorsko prikolico, sisterno za gnojevko, krožne brane, cepilnik za drva in preostalo kmetijsko mehanizacijo. Telefon 041 923 197.

KUPIM traktorje Zetor, IMT, Deutz, Univerzal, Tomo Vinkovič in ostale v kateremkoli stanju ter vse kmetijske priključke. Tel. 070 519 447.

PRODAM telico, brejo 6 mesecev, simentalko in silažne bale. Tel. 041 38 79 79.

MALE OGLASE, OSMRTNICE, OBVESTILA IN RAZPISE LAHKO NAROČITE

ZA TORKOVO IZDAJO DO PONEDELJKA ZJUTRAJ DO 9. URE

ZA PETKOVO IZDAJO DO ČETRTRKA ZJUTRAJ DO 9. URE

majda.segula@radio-tednik.si, tel. 02 749 34 16 ali marjana.pihler@radio-tednik.si, tel. 02 749 34 10, za večje objave predhodno pokličite.

Štajerski **TEDNIK**

Na voljo mobilni aplikaciji **Radio Ptuj in Štajerski tednik** za iOS in Android naprave

Mahala z nožem, da bi dobila pomirjevala

V sredo nekaj pred šesto zvečer se je v zasebni lekarni Tadeje Tobias Klemar počasi bližal konec delovnega dne, zunaj se je že stemnilo, ko je vanjo tiho vstopila ženska s črno kapuco na glavi.

Foto: SD

V Juršincih so šokirani, ker je v njihovo lekarno vdrla zamaskirana ženska in zaposleni z nožem grozila, da jo bo zabolila, če ji ne izroči zahtevanih zdravil.

Farmaceutka jo je sicer takoj opazila, a se ji še ni mogla posvetiti, saj je imela na telefonu drugo stranko, zato je ženska mirno čakala, da pride na vrsto. »Nakazala mi je, da jo zanima neki kozmetični izdelek, ki je v vitrini v skupnem prostoru lekarne. Zdaj mi je jasno, da me je hotela zvabiti od steklenega pulta. Res je malce nenavadno izgledala, a v lekarni marsikaj doživiš. Kapuco je imela tesno zvezano z vrvico, nosila je zaščitno masko, zdi se mi, da tudi očala, tako da njene obraza ni bilo mogoče videti. Ker je pihala v masko in več kot očitno težko dihala, sem sprva mislila, da ji je vroče, ko je tako zadelana, zdaj pa vem, da je bila nervozna in očitno v hudi duševni stiski,« pripoveduje Tadeja Tobias Klemar. »V trenutku, ko sem se ji približala, me je zgrabila in mi onespodobila

roke. Nato mi je pod rebra nastavila nož in zahtevala, da ji izročim lexaurine in apaurine, torej pomirjevala, ki se jih sicer dobi samo na recept, in zagrozila, da me bo v nasprotnem primeru zabolila.«

Žrtev ostala prisebna

Nemogoče je predvideti, kako bi sami reagirali v podobni situaciji, saj se človeku takrat po glavi najbrž podi na tisoče najrazličnejših misli, a žrtev napada se ni prepustila paniki, ampak je ostala izredno prisebna. »Vrgla sem se na tla in tam povsem negibno obležala, zato zamaskirani ženski ni preostalo drugega, kot da skuša zelena pomirjevala najti sama.« To pa je bil idealen trenutek za pobeg. »Pognala sem se skozi službeni izhod na parkirišče za lekarno, kjer sem srečala nekega gospoda. Ko sem mu povedala, kaj se dogaja, sva se skupaj vrnila do lekarne in roparko ravno srečala na izhodu. Ker je še kar mahala z nožem, sva odstopila od namere, da bi jo poskusila onespodobiti, zato je lahko

pobegnila, midva pa sva poklicala policijo.«

Policist med obhodom videl napadalko

Naključje je hotelo, da se je policist, ki je delal obhod po Juršincih, malo pred poskusom ropa peljal mimo lekarne in videl žensko s kapuco, preden je ta vstopila v lekarno, vendar je bila tako zamaskirana, da je tudi on ni mogel prepoznati. Za zdaj se tako ve samo to, da je nasilnica nižje rasti, visoka med 155 in 160 centimetri, in da jo je brez zelenih zdravil, za katera bi celo ubijala, iz lekarne ucvrla v noč. »Stekla naj bi kar čez travnik, iz česar sklepam, da gre za mlajšo osebo, ki pa je za zdaj, kolikor mi je znano, še niso ne identificirali ne prijeli,« je dejal juršinski župan Alojz Kaučič, ki česa podobnega v Juršincih ne pomni. »Zgrožen sem in brez besed, kaj takega se pri nas ni še nikoli zgodilo, nismo vajeni ropov in nasilja, upam, da je šlo za osamljeni primer, ki se ne bo več ponovil.«

Oaza miru izgubila nedolžnost

Da so se ljudje v Juršincih vedno počutili varne, saj bivajo v idilični oazi miru, kjer vrat domov še vedno ni treba zaklepiti, je poskus ropa komentirala starejša Juršinka. »Ne morem verjeti, da je nasilje prišlo tudi do nas, tega res nismo pričakovali in si še manj želeli. Kdove, od kod se je vzela storilka, prav bojim se, da gre za domačinko. Če bodo moje bojzani potrjene, je nori svet vdrl tudi k nam in Juršincem vzel nedolžnost. Žalostno.«

Policisti neuspešno roparko, ki si ni ničesar prisvojila, prav tako ni nikogar poškodovala, še iščejo, javnost pa pozivajo k pomoči pri njenem iskanju. Vrata juršinske lekarne kljub napadu na zaposleno ostajajo odprta. »Treba je delati naprej in ne obupati,« pravi pogumna farmaceutka, ki obenem priznava, da jo je dogodek zelo pretresel in da bo posledice gotovo še dolgo čutila.

Senka Dreu

Po odkritju mutacije koronavirusa zakol minkov

Danska vlada je konec tedna napovedala posebne ukrepe za zajezitev novega koronavirusa za več kot 280.000 ljudi na severozahodu države, kjer so pri ljudeh odkrili mutacijo novega koronavirusa. Ta je povezana s farmami minkov, zaradi česar je že v sredo vlada odredila zakol vseh minkov v državi.

Primere novega koronavirusa, povezane s farmami minkov, so doslej potrdili v šestih državah, je v petek sporočila Svetovna zdravstvena organizacija (WHO). Poleg Danske so to še ZDA, Italija, Nizozemska, Španija in Švedska.

Vlada Danske, največje proizvajalke krzna minka na svetu, je sporočila, da so odredili zakol vseh minkov v državi, potem ko so na farmah teh živali ugotovili mutacijo novega koronavirusa, ki se je prenesla na ljudi. Premierka Danske Frederiksenova je odločitev pojasnila s tem, da bi mutacija novega koronavirusa lahko ogrozila učinkovitost bodočega cepiva proti covidu-19. Zakol vseh minkov bo sicer zahtevna naloga, saj je od 15 do 17 milijonov minkov, ki jih gojijo zaradi dragocenega krzna, v 1.080 farmah.

Foto: Arhiv Svet 24

Novi koronavirus so zabeležili na 207 farmah, tudi nekaj primerov mutacij virusa, za katere je bilo potrjeno, da se je prenesel na človeka. 11 od 12 primerov prenosa na človeka so ugotovili v Jutlandu.

Ptičja gripa znova grozi kokošim

Konec letošnjega oktobra je Nizozemska Evropsko komisijo znova obvestila o potrditvi ptičje gripe podtipa H5 pri starševski jati kokoši.

Veterinarske oblasti posameznih držav članic so v skladu z zakonodajo EU že uvedle ustrezne ukrepe, med katerimi je prepoved gojenja perutnine na prostem za komercialne reje. »V Sloveniji redno spremljamo aviarno influenco pri prostoživečih pticah in perutnini. Doslej so bili rezultati preiskav negativni, kljub temu pa reje perutnine pozivamo, da dosledno izvajajo biovarnostne ukrepe, ki so temelj za preprečevanje vnosa bolezni v rejo. To v prvi vrsti pomeni, da se živali zadržujejo v zaprtih prostorih. Rejci naj svoje živali redno opazujejo in o vsakih spremembah, kot so pogini, padci nesnosti ali drugačno vedenje obvestijo svojega veterinarja,« so povedali na Upravi za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

Sta, sd

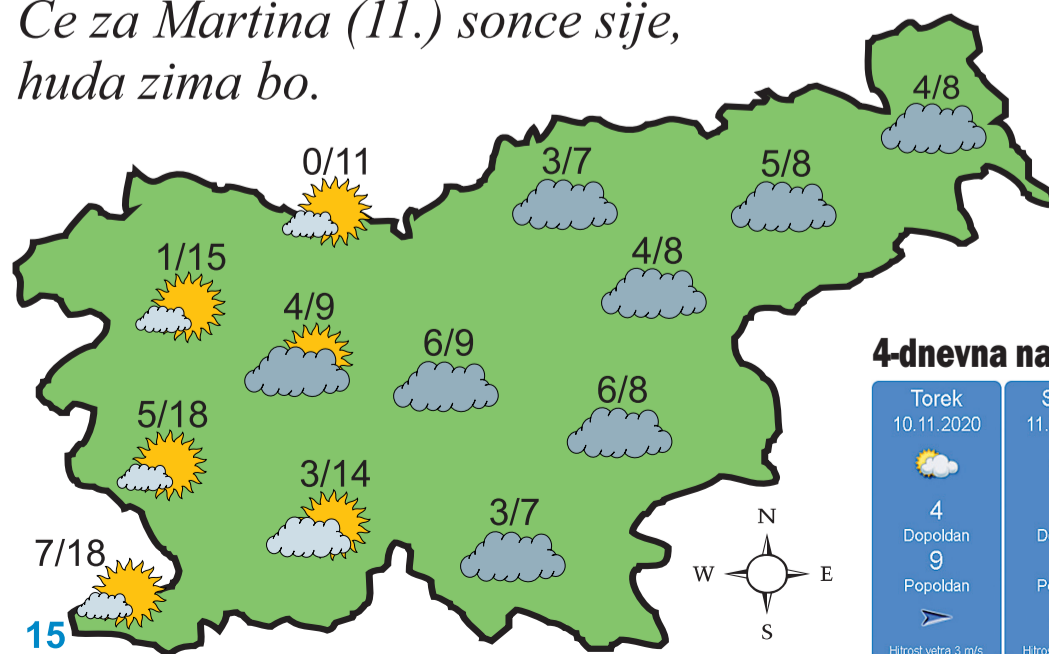

Foto: Arhiv Svet 24

Na voljo mobilni aplikaciji Radio Ptuj in Štajerski tehnik za iOS in Android naprave

Rojstva: Jerneja Šmit – deklica Anika; Sabina Mulec – deček Adam; Anja Pirc – deček Nik; Anja Zelenik – deklica Ava; Janja Rozman – deklica Klara Ivana; Tina Zelenik – deklica Lana; Sabina Kolednik – deklica Alja; Stella Štern – deček Lan; Mojca Kiseljak – deček Kiam; Katja Tement – deček Jure; Barbara Žnidarič – deklica Ema; Asmira Ikanović – deček Huse Anej.

Če za Martina (11.) sonce sije, huda zima bo.

Danes bo na Primorskem, v Posočju in v višjih legah nad okoli 1000 m pretežno jasno. Na Primorskem bo pihala šibka burja. Drugod bo oblačno ali megleno. Najnižje jutranje temperature bodo od 0 do 7, najvišje dnevne od 6 do 11, na Primorskem do 18 °C. V sredo se vreme ne bo kaj dosti spremenilo, le vrh nizke oblačnosti bo še nekoliko višje.

4-dnevna napoved za Podravje

Torek 10.11.2020	Sreda 11.11.2020	Četrtek 12.11.2020	Petek 13.11.2020
4 Dopoldan	6 Dopoldan	1 Dopoldan	3 Dopoldan
9 Popoldan	8 Popoldan	13 Popoldan	9 Popoldan
Hlrost. vetra 3 m/s	Hlrost. vetra 3 m/s	Hlrost. vetra 3 m/s	Hlrost. vetra 3 m/s

Vir: ARSO